

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

УТВЪРЖДАВАМ:

27.2.2026 г.

X Михаил Околийски

Signed by: Mihail Aleksandrov Okoliyski

**ДОЦ. МИХАИЛ ОКОЛИЙСКИ
МИНИСТЪР НА ЗАДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

**ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
МИНИСТЕРСТВО НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
2025 г.**

гр. София, 2026 год.

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ	4
II. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	4
III. СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО	5
1. Обща администрация	5
2. Специализирана администрация.....	6
3. Инспекторат	9
4. Звено „Вътрешен одит“	9
5. Звено „Сигурност на информацията“	10
IV. НОРМАТИВНА УРЕДБА.....	11
1. Изменение и допълнение на Устройствения правилник	11
2. Ключови законопроекти	11
V. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ	13
VI. ГОДИШНИ ЦЕЛИ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА	13
VII. ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ.....	14
VIII. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ.....	15
1. Качество на медицинската помощ и безопасност на пациентите.....	15
2. Подобряване на майчиното и детското здравеопазване	16
3. Реформа в областта на медицинската експертиза	19
4. Психично здраве.....	19
5. Образование и квалификация.....	20
IX. СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ.....	22
1. Център за спешна медицинска помощ по въздуха (ЦСМПВ).....	22
2. Дирекция „Спешна медицинска помощ“	23
3. Обучения в областта на спешната медицина.....	24
4. Действия за предотвратяване и противодействие на насилието над медицинските специалисти	24
X. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ	25
1. Детско здраве и осигуряване здравословното хранене на децата.....	25
2. Диагностика, профилактика и контрол на заразните болести	27
3. Ограничаване на вътреболничните инфекции и антимикробната резистентност.....	29
4. Профилактика на социално значими заболявания	29
5. Комуникационни кампании.....	31
6. Утвърждаване функциите и ролята на държавните здравни инспектори	32
XI. ЛЕКАРСТВЕНА ПОЛИТИКА	33
1. Осигуряване на достъп до лекарствени продукти.....	33

2. Подобриване на организацията и взаимодействието между институциите, участващи в процеса по предписване, отпускане и заплащане на лекарствените продукти и медицинските изделия	35
3. Контрол върху наркотичните вещества	36
XII. ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	37
XIII. НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ	42
XIV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ	44
1. Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.....	44
2. Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027	45
XV. ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	47
XVI. ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ НА СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	51
XVII. МЕЖДУНАРОДНО ЗДРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО.....	54
XVIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	57

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за дейността на администрацията на Министерство на здравеопазването (МЗ) се изготвя и внася в Министерския съвет в изпълнение на чл. 45, ал. 5 и чл. 63 от Закона за администрацията.

Докладът отчита изпълнението на програмните приоритети, постиженията, предприетите инициативи, финансовите и човешките ресурси, използвани през 2025 година.

Годишният доклад за дейността на администрацията на Министерство на здравеопазването е разработен на базата на извършен анализ и обобщена информация от следните взаимосвързани елементи: изпълнение на законови функции и постигнати стратегически цели, отчетни данни на администрацията и Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА).

Настоящият доклад включва изпълнените дейности и постигнатия напредък по основните политики на Министерството на здравеопазването за 2025 г., като през отчетния период са предприети редица действия, насочени към подобряване здравето на гражданите с приоритет опазване на майчиното и детско здраве и повишаване ефективността и организацията на системата на здравеопазването в цялост. Реализирани са мерки в областта на промоцията и превенцията, подобряване достъпа и качеството на медицинското обслужване, осигуряване на лекарствени продукти и ваксини, повече възможности за професионално развитие на медицинските специалисти, електронизация на здравеопазването и др.

Източниците за изготвяне на настоящия доклад са годишните цели на администрацията, отчети и доклади от административните звена, утвърдената система за финансово управление и контрол, утвърдената стратегия за управление на риска и др. вътрешни документи.

II. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Дейността, организационната структура, функциите и числеността на администрацията са определени с Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването, приет с Постановление № 55 на Министерския съвет от 2019 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването, (обн., ДВ, бр. 26 от 2019 г., попр., бр. 30 от 2019 г., изм. и доп., бр. 93 от 2019 г., бр. 99 от 2020 г., бр.

63 от 2021 г., бр. 36 от 2022 г., бр. 85 от 2023 г., попр., бр. 88 от 2023 г., изм. и доп., бр. 97 от 2024 г., бр. 56 от 2025 г.).

Министерството на здравеопазването е юридическо лице на бюджетна издръжка. Министерството е администрация, която подпомага министъра на здравеопазването при осъществяване на неговите правомощия. Администрацията осъществява своята дейност в интерес на обществото и в съответствие с Конституцията на Република България, международните договори и другите нормативни актове при спазване на принципите: законност, предвидимост, публичност и прозрачност, достъпност, отговорност и отчетност, ефективност, субординация и координация, обективност и безпристрастност.

III. СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО

Организационната структура на Министерство на здравеопазването е пряко съобразена с дейността и организацията на работа, във връзка с изпълнение на функционални задължения, вменени на отделните структурни звена и техните правомощия.

Числеността на персонала е 311 щатни бройки, съгласно Устройствения правилник на МЗ. Числеността на извънщатния персонал, нает съгласно ПМС № 66 от 1996 г. за кадрово осигуряване на някои дейности в бюджетните организации, през отчетния период е 12 бройки. Числеността на извънщатния персонал, нает съгласно ПМС № 31 от 2019 г., е 5 бройки.

Министерство на здравеопазването е организирано и структурирано в обща и специализирана администрация – общо 14 дирекции, звено „Вътрешен одит“, звено „Сигурност на информацията“ и „Инспекторат“.

1. Обща администрация

Общата администрация се състои от 5 дирекции, както следва:

- Дирекция „Канцелария и административно обслужване“ - организира документооборота и архивната дейност в министерството, предоставя справки за състоянието и движението на документите, регистрирани в автоматизираната система за управление на документооборота;

- Дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ - планира, координира и провежда медийната политика на Министерството на здравеопазването и публичното представяне на министъра, на членовете на политическия кабинет и на служителите на Министерството и осигурява публичност и прозрачност на дейността на Министерството;

- **Дирекция „Правна“** - разработва, съгласува и участва в изготвянето на проекти на нормативни актове от компетентността на министъра или свързани с дейността на Министерството и дава становища във връзка с прилагането им. Проучва от правна страна резултатите от прилагането на законите и изготвя предложения за изменение и систематизиране на законодателството;

- **Дирекция „Стопанско обслужване и човешки ресурси“** - разработва план за охрана на министерството чрез физически и технически средства и следи за изпълнението му, отговаря за и осъществява контрол при охраната и сигурността на сградите, помещенията и съоръженията на министерството. Разработва и реализира подходящи стратегии и политики за управление на човешките ресурси в съответствие със стратегическите цели на министерството, участва в разработването на политики за оптимизиране на организационната структура на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството и методически подпомага изпълнението им;

- **Дирекция „Обществени поръчки“** - планира, организира, координира и отговаря за дейностите по провеждане на обществени поръчки в министерството в съответствие с нормативните изисквания и приложимите правила за обществените поръчки.

2. Специализирана администрация

Специализираната администрация се състои от 9 дирекции, както следва:

- **Дирекция „Лечебни дейности“** - провежда политиките, свързани с дейностите по репродуктивно здраве, майчино и детско здраве, редки болести, асистирана репродукция и трансплантация на органи, тъкани и клетки, както и в областта на психичното здраве. Подпомага министъра при провеждане на политиките, свързани с дейностите по осигуряване на кръв и кръвни продукти. Организира, координира и контролира дейностите по осъществяване на медицинска експертиза, стационарна психиатрична помощ, медико-социални грижи за деца и медицински научни изследвания върху хора. Координира разработването на Националната здравна стратегия, обобщава годишния доклад за състоянието на здравето и участва в изготвянето на Националната здравна карта. Координира дейността на регионалните здравни инспекции, свързана с медицинските дейности. Подпомага министъра при планиране, координация и контрол на дейностите по провеждане на обучение за придобиване на специалност и следдипломно обучение на медицински специалисти в областта на здравеопазването, както и на немедицински специалисти с немедицинско образование, работещи в националната система на здравеопазването;

- **Дирекция „Спешна медицинска помощ“** - организира, координира и контролира дейностите по осъществяване на спешна медицинска помощ и подпомага министъра при осъществяването на контролните му функции и на методическо ръководство върху лечебните заведения в областта на спешната медицинска помощ, включително на лечебните заведения, създадени към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и към Министерството на транспорта и съобщенията. Координира дейността на регионалните здравни инспекции, свързана със спешната медицинска помощ. Дирекция „Спешна медицинска помощ“ отговаря и за организацията, наблюдението и контрола на спешната помощ по въздуха, както и участва в приемането на доставката на медицински хеликоптери, за които има сключени договори между МЗ и съответния изпълнител.

- **Дирекция „Обществено здраве“** - ръководи националната система на здравеопазване във връзка с контрола на дейностите, свързани с опазване на здравето на гражданите, държавния здравен контрол, профилактиката на заразните болести и ограничаването на тяхното разпространение и храненето на различни групи от населението. Изготвя, ръководи, координира и контролира изпълнението, отчитането и оценката на дейностите по национални профилактични, здравнообразователни и други програми, планове за действие и проекти в областта на общественото здраве, включително надзора на заразните болести и имунопрофилактиката. Подпомага дейността на главния държавен здравен инспектор при организацията и контрола на национално ниво на държавния здравен контрол и дейностите по надзора на заразните болести по чл. 14 от Закона за здравето.

- **Дирекция „Лекарствена политика“** - провежда лекарствената политика и политиката относно медицинските изделия като част от националната здравна политика. Разработва и участва в изработването на проекти на нормативни актове, планове и стратегии в областите на дейност на дирекцията. Събира и обработва данни относно използваните лекарствени продукти в лечебните заведения, извършва анализи, оценки и прогнози по проблемите на лечението с лекарствени продукти. Координира работата на Експертния съвет по чл. 14 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП), координира дейността на Общинските съвети по наркотични вещества и на Превантивните информационни центрове към тях в общините.

- **Дирекция „Бюджет и финанси“** - участва в разработването на нормативни актове, планове и програми, свързани с финансирането и отчитането на разходите в системата на здравеопазването. Участва във формирането на бюджета на националните програми и проекти в областта на здравеопазването. Изготвя проекта и контролира изпълнението на

годишния бюджет на министерството и на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра.

- **Дирекция "Европейска координация и международно сътрудничество"** - подпомага министъра при планиране, организиране и изпълнение на задълженията му, свързани с координацията на цялостната работа на министерството по въпросите на Европейския съюз и задълженията, произтичащи от членството в Европейския съюз. Дирекцията отговаря за международното двустранно и многостранно здравно сътрудничество и международната кореспонденция на министъра и членовете на политическия кабинет. Осъществява дейностите по планиране, координиране и реализиране на сътрудничеството със Световната здравна организация (СЗО), Организацията на обединените нации (ООН), Детския фонд на обединените нации (УНИЦЕФ), Съвета на Европа (СЕ), Здравната мрежа на Югоизточна Европа (ЗМЮИЕ), Съвместната група по здравеопазване в Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), Организацията за черноморско икономическо сътрудничество (ЧИС) и с други международни организации и регионални инициативи в областта на здравеопазването. Дирекцията е основен координатор в министерството по реализиране на сътрудничеството с Организацията за сътрудничество и развитие (ОИСР) във връзка с кандидатурата на Република България за членство в Организацията.

- **Дирекция „Изпълнение на проекти, програми и стратегии“** - изпълнява функциите на координиращо звено при идентифициране на възможности и разработване на проекти, финансирани от Структурните фондове на Европейския съюз или от други международни финансови институции и донори в областта на здравеопазването. Координира изпълнението на национални и международни здравни проекти и програми в областта на общественото здраве и държавния здравен контрол.

- **Дирекция „Здравно-информационни системи“** - координира изготвянето, актуализирането и провеждането на стратегия за електронно здравеопазване като част от общата стратегия за електронно управление, включително по отношение на реализиране на мерките за второстепенните разпоредители с бюджет към министъра. Отговаря за интегриране на системите и услугите в министерството към централните системи на електронното управление.

- **Дирекция „Публични предприятия и управление на собствеността“** - изготвя цялостната документация по реструктуриране на държавното участие в капитала на търговски дружества с държавно участие в капитала чрез преобразувания, увеличаване/намаляване на капитала. Осъществява дейностите, свързани с управлението на държавните търговски дружества, провежда конкурси и подготвя договори за възлагане на

управлението. Организира и осъществява дейностите по управление на собствеността на министерството, изготвя предложения и списък за капиталови разходи за нуждите на министерството, второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството и държавните лечебни заведения – търговски дружества.

3. Инспекторат

Инспекторатът е на пряко подчинение на министъра и осигурява изпълнението на контролните му функции при провеждането на държавната политика, като осъществява административен контрол в Министерството и във второстепенните разпоредители с бюджет към министъра.

Дейността на Инспектората е насочена към всеобхватно, обективно, безпристрастно и точно изясняване на проверяваните случаи и предлагане на мерки за тяхното решаване с цел предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на министерството, независима и обективна оценка на дейността на министерството и подобряване работата на министерството.

Основните функции, които извършва Инспекторатът са планови и извънпланови проверки на структури, административни дейности и процеси в министерството и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра. Извършва оценка на корупционния риск и предлага мерки за ограничаването му в структури на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра. Събира и анализира информация и извършва проверки за установяване на нарушения, прояви на корупция и неефективна работа на служители в министерството. Извършва проверки по сигнали срещу незаконни или неправилни действия или бездействия на служители от министерството и от второстепенните разпоредители с бюджет към министъра. Осъществява контрол и извършва проверки по Закон за противодействие на корупцията (ЗПК), по отношение на лицата, задължени да подават декларации по същия закон пред министъра.

4. Звено „Вътрешен одит“

Звено „Вътрешен одит“ е на пряко подчинение на министъра и осъществява вътрешен одит по Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

Звено „Вътрешен одит“ осъществява дейността по вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси в министерството, включително на разпоредителите със средства на Европейския съюз и на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, както и в търговските дружества по чл. 61 от Търговския закон и в лечебните заведения – търговски дружества със смесено държавно и

общинско участие в капитала, когато в посочените организации не е изградено самостоятелно звено за вътрешен одит в съответствие с чл. 13 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор. По инициатива на министъра звеното може да извършва одитни ангажименти на всички организации и юридически лица в неговата система и когато в тях има звено за вътрешен одит.

Основните функции на звеното са планиране, извършване и докладване на дейността по вътрешен одит в съответствие с изискванията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Статута на вътрешния одит и утвърдената от министъра на финансите Методология за вътрешен одит в публичния сектор. Звеното изготвя на базата на оценка на риска 3-годишен стратегически план и годишен план за дейността си, които се утвърждават от министъра. Проверява и оценява съответствието на дейностите със законодателството, вътрешните актове и договори; надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация; създадената организация по опазване на активите и информацията; ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите; изпълнението на задачите, договорите, поетите ангажименти и постигането на целите.

5. Звено „Сигурност на информацията“

Звено „Сигурност на информацията“ изпълнява възложените със Закона за защита на класифицираната информация задачи и следи за спазването на изискванията на този закон и на международните договори във връзка със защитата на класифицираната информация. Звеното прилага правилата относно видовете защита на класифицираната информация и разработва план за охрана на класифицираната информация чрез физически и технически средства и следи за изпълнението му. Извършва периодични проверки на отчетността и движението на материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, както и води на отчет случаите на нерегламентиран достъп и взетите мерки. Осъществява процедурата по обикновеното проучване по чл. 47 от Закона за защита на класифицираната информация и води регистър на проучените лица. Следи за правилното определяне на нивото на класификация на информацията в министерството. Организира и провежда обучението на служителите в министерството в областта на защитата на класифицираната информация, както и осъществява методическо ръководство на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството и на организационните единици в министерството по спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

IV. НОРМАТИВНА УРЕДБА

1. Изменение и допълнение на Устройствения правилник

През 2025 г. с Постановление № 119 от 4 юли 2025 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на енергетиката (обн., ДВ, бр. 56 от 2025 г.) щатната численост на Министерството на здравеопазването е намалена с 1 (една) щатна бройка. В общата администрация на министерството е направена следната структурна промяна: числеността на дирекция „Канцелария и административно обслужване“ е намалена с 1 (една) щатна бройка, като новата численост на дирекцията е 13 (тринадесет) щатни бройки.

2. Ключови законопроекти

През периода продължи работата по изготвянето на следните ключови за системата на здравеопазването законопроекти:

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. С него се предлага да се въведат мерки за преодоляване на недостига на лекарствени продукти, усъвършенстване на Специализираната електронна система за проследяване и анализ на лекарствените продукти (СЕСПА), касаеща недостига и липсата на лекарствени продукти, както и други промени, свързани с подобряване на действащата нормативна уредба в областта на лекарствените продукти. Законопроектът е внесен в Народното събрание на 12 декември 2025 г. (сигнатура 51-502-01-75). Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за медицинските изделия. Със законопроекта се осигуряват мерки за прилагане на задълженията, произтичащи от регламенти на ЕС, които въвеждат нови изисквания за медицинските изделия и изделията за инвитро диагностика. Със законопроекта се осигуряват и мерки за прилагането на регламент на ЕС, касаещ оценката на здравните технологии на лекарствените продукти и медицинските изделия. С проекта се правят промени и в други закони, чиято цел е подобряване достъпа на населението до лекарствени продукти и медицински изделия, както и прецизиране на терминологията по отношение на медицинските изделия за инвитро диагностика. Законопроектът е внесен в Народното събрание на 26 август 2025 г. (сигнатура 51-502-01-43).

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите. Целта на предложения законопроект е подобряване на законодателната уредба за ограничаване на административната тежест и подобряване на

административното обслужване за бизнеса и гражданите, както и на контрола в областта на наркотичните вещества.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси. С проекта се въвеждат мерки за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за предлагането на пазара и употребата на прекурсори на взривни вещества, за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 98/2013. Работата по проекта продължава вече четири години, поради несъгласие на Министерство на околната среда и водите и Министерство на вътрешните работи. Законопроектът е внесен в Народното събрание на 30 юни 2025 г. (сигнатура 51-502-01-27).

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните. С проекта на закон се цели съобразяване с Директива 2009/54/ЕО от 18 юни 2009 г. относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води. Отчетено е образувано дело С-462/23 на ЕК срещу България. Законопроектът е внесен в Народното събрание на 02.12.2024 г. (сигнатура 51-402-01-9).

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване. С изготвения законопроект се въвеждат реформи по Плана за възстановяване и устойчивост, подобряват се контролните дейности в системата на здравеопазването, осигуряват се условия за подобряване на електронното здравеопазване, взаимодействието между системата на Националната здравноосигурителна каса и Националната здравно-информационна система и др. Законопроектът е внесен в Народното събрание на 15 септември 2025 г. (сигнатура 51-502-01-46).

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки. Със законопроекта ЗТОТТ се привежда в съответствие с процесите по дигитализация в системата на здравеопазването, част от които е и преустановяване на ангажимента на НЗОК да издава здравноосигурителни книжки на осигурените лица. Предлага се нова по-облекчена процедура по изразяване на несъгласие от гражданите за донорство на органи, тъкани и клетки след смъртта им чрез директно изразяване на волята си пред ИАМН, вкл. подаване на документа за отказ от донорство по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и Закона за електронното управление. Законопроектът е внесен в Народното събрание на 15 октомври 2025 г. (сигнатура 51-502-01-50).

Приет е Закон за ратифициране на Устава на Асоциация „FOEDUS European Organ Exchange“ (обн., ДВ, бр. 54 от 2025 г.). Участието на ИАМН в асоциацията разширява възможностите за спасяване на човешки животи на нуждаещи се от трансплантация

пациенти чрез получаването/предоставянето на органи за трансплантация при донорски ситуации в страната и Европа. То е в съответствие с националното ни законодателство – Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки, съгласно който ИАМН е компетентен орган за координация на вноса и износа на органи, както и за международното сътрудничество в тази насока.

V. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ

Министерството на здравеопазването предоставя 80 административни услуги, като се цели подобряване на процеса по предоставяне на административни услуги за гражданите и бизнеса. С цел подобряване на качеството и ефективността на предоставяните административни услуги е въведено плаващо работно време, което гарантира непрекъснат процес на обслужването.

VI. ГОДИШНИ ЦЕЛИ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

Министерството на здравеопазването разработи и утвърди своите ежегодни цели в изпълнение на разпоредбите на Закона за администрацията.

Целите за 2025 г. са обвързани със стратегическите и оперативни цели на МЗ, като ясно са планирани и дефинирани съобразно спецификата на дейността и функциите на администрацията.

Основните приоритети на МЗ са:

- осигуряване на финансова стабилност;
- надграждане на Националната здравна информационна система (НЗИС);
- изпълнение на ангажиментите на Република България, произтичащи от членството в ЕС в сектор „Здравеопазване“;
- контрол по спазването на нормативната уредба;
- намаляване на злоупотребата с наркотични вещества;
- поддържане на справедлива, устойчива и ефективна лекарствена политика;
- управление на публичните предприятия, при спазване на приложимата нормативна уредба и принципите, определени в политика за участие на държавата в публичните предприятия;
- модернизирание на лечебни заведения за болнична помощ;
- модернизация на психиатричната помощ;

- развитие на извън болничната помощ;
- изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха;
- подкрепа на специалисти по определени специалности и в области с най-голям настоящ или очакван недостиг от специалисти.

VII. ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

Организацията на достъп до обществена информация в Министерството на здравеопазването се осъществява чрез разработени вътрешни правила за работа, съгласно Закона за достъп до обществена информация.

Министерството на здравеопазването предоставя разяснителна информация за гражданите, които са заинтересовани по какъв начин могат да упражняват правото си на достъп до обществена информация, която е публикувана на интернет страницата на министерството. Също така на интернет страницата на Министерството на здравеопазването са публикувани данни, относно наименованието, адреса, адреса на електронната поща, телефона и работното време на дирекцията в министерството, която отговаря за приемането на заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация.

Предоставянето на достъп до обществена информация на заинтересованите лица се осъществява под различни форми: преглед на информация – оригинал или копие, устна справка, копия на хартиен носител, копия на технически носител, предоставено по електронен път.

През изминалата 2025 г. в Министерството на здравеопазването са постъпили 298 заявления за достъп до обществена информация.

По начин на поискване са постъпили 37 писмени заявления, 212 постъпили по електронна поща и Системата за сигурно електронно връчване и 49 чрез Платформата за достъп до обществена информация.

През отчетния период по 117 от заявленията за достъп до обществена информация е предоставен пълен достъп до исканата обществена информация.

На 60 заявления за достъп до обществена информация са изготвени отговори под формата на писмо.

Съгласно изискванията на Закона за достъп до обществена информация, част от подадените заявления за достъп до обществена информация са препратени в цялост до друг компетентен орган, в случаите при които органът не е разполагал с исканата информация, но е имал данни за нейното местонахождение – 81 заявления.

По 10 от подадените заявления за достъп до обществена информация е изисквана уточняваща информация от заявителя, като по 6 не е получен отговор и са оставени без разглеждане.

През 2025 г. администрацията на Министерството на здравеопазването е постигнала целите на Закона за достъп до обществена информация, като е демонстрирала прозрачност в дейността си и максимално е улеснила достъпа на гражданите и бизнеса до обществена информация.

VIII. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ

1. Качество на медицинската помощ и безопасност на пациентите

С цел повишаване качеството на медицинската помощ и гарантиране на безопасността на пациентите през 2025 г. са предприети действия за разработване на нови и актуализация на действащи медицински стандарти по различни медицински специалности. Експерти от Министерство на здравеопазването, съвместно с експертните съвети по отделните медицински специалности, работиха по над 30 медицински стандарта, от които 10 са обнародвани, а 6 са на финален етап. За първи път бяха изготвени стандарти по „Здравни грижи“, „Съдебна медицина и деонтология“, „Детска психиатрия“ и „Съдебна психиатрия“, за които имаше многократни, но безуспешни опити през годините.

С медицинския стандарт „Здравни грижи“ са регламентирани изискванията към болничните структури за осигуряване на персонал, предоставящ здравни грижи, като по този начин се гарантира едновременно достъпа на гражданите до медицинска помощ и качеството на оказваните здравни грижи. Приемането на стандарта е в изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост и подпомогна изпълнението на условията за финансиране.

Медицинският стандарт „Детска психиатрия“ не само регламентира добрата медицинска практика в областта на психичното здраве на децата, но създава и предпоставки за по-съвременно и качествено медицинско обслужване на децата с психични проблеми и подкрепа на техните семейства.

Чрез медицинския стандарт „Съдебна психиатрия“ се осигурява защита на интересите на пациентите, които са обект на съдебната психиатрия, и на обществото. Той има значителна роля и за адекватното обслужване на съдебната система.

С промени в Наредба № 9 от 2019 г. ежегодно се разширява пакетът от здравни дейности, заплащани от бюджета на НЗОК, като по този начин се подобряват възможностите за профилактика, диагностика, лечение и рехабилитация в обхвата на

здравното осигуряване. През 2025 г. бяха направени три изменения на наредбата, като сред най-значимите промени е включването на предиктивни и прогностични биомаркери в пакета от здравни дейности, заплащани от НЗОК. Тези изследвания допринасят за по-прецизната диагностика на пациенти с онкологични заболявания и са важен фактор при определянето на прицелна, имуно, антихормонална и/или химиотерапия. С включването на нов вид цитологично изследване са подобрени възможностите за по-ранна и точна диагностика на рака шийката на матката. В пакета бяха включени и изследвания с важно значение за ранното откриване на бъбречно увреждане, особено при пациенти с рискови фактори като диабетна нефропатия, хипертония, затлъстяване и фамилна обремененост. Направени са и промени в Наредба № 8 от 2016 г., с които са създадени нови възможности за високоспециализирани изследвания в рамките на профилактичните прегледи и диспансеризацията. С промените в двете наредби и включването на нови високоспециализирани изследвания се осигурява както по-добър достъп на пациентите до качествена и навременна медицинска помощ, така и по-ефективно управление на ресурсите на НЗОК и намаляване на доплащанията от страна на пациентите.

2. Подобряване на майчиното и детското здравеопазване

Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021 – 2030

През 2025 г. продължи изпълнението на мерките от Плана за действие за периода 2024-2026 г. към Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2023 г. Чрез тях се осигурява изпълнението на дейности, свързани с промоция на здраве и профилактика на заболявания, подобряване на достъпа до здравни услуги извън обхвата на здравното осигуряване и подкрепа за добри практики в областта на здравните и интегрираните здравно-социални услуги.

В изпълнение на заложените мерки бяха осигурени средства за дейността на Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве, провеждането на слухов скрининг за новородени и биохимичен скрининг за бременни, изготвянето на оценки за необходимостта от ранна интервенция при рискове и проблеми в здравето и развитието на децата и дейността на комисиите за комплексно интердисциплинарно медицинско обслужване на деца с увреждания, вродени неврологични заболявания и недоносени деца. Беше обезпечено и провеждането на информационни дейности от регионалните здравни инспекции и на обученията в Националния център за обществено здраве и анализи.

С цел повишаване на ефективността при изпълнение на дейностите по програмата, беше проведена Национална среща – обучение „Управление, мониторинг и контрол на изпълнението на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве

2021-2030 г.“. Темите на обучението бяха насочени към ролята на регионалните здравни инспекции и Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве за ефективното изпълнение на програмата, изводите от мониторинга, постигнатите успехи и установените предизвикателствата при изпълнението на програмата. В рамките на обучението бяха представени добри практики в работата на координаторите от РЗИ и на Здравно-консултативните центрове и бяха проведени ползотворни дискусии по въпроси, свързани с изпълнението на дейностите.

С цел осигуряване на цялостен и ефективен подход за повишаване на осведомеността и насърчаване на здравословен начин на живот сред различните целеви групи, беше разработен и одобрен Комуникационен план за промоция на здравето профилактика на болестите, майчино и детско здраве. В него са определени основните теми и комуникационни послания на информационните инициативи, начинът, по който трябва да бъде поднесена информацията и по какви канали ще се достига до аудиторията. Дадени са насоки и са представени изискванията за прилагане на добрите практики при организиране на кампании за промоция на здраве и превенция на болести в областта на майчиното и детско здраве. Комуникационният план за промоция на здравето профилактика на болестите, майчино и детско здраве задава насоки за изпълнение на информационни дейности, съобразени с добрите практики в областта на комуникациите. Комуникационният план има за цел да подпомогне реализацията на ключови политики, заложи в стратегически документи, сред които Националната здравна стратегия 2030; Националната стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030; Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030; Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г.; Националният план за борба с рака в Република България 2027; Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р. България 2021-2025; Национална програма за превенция и контрол на вирусни хепатити в Република България за периода 2021-2025 и др. Комуникационният план беше представен пред РЗИ и Здравно-консултативните центрове в рамките на проведената Национална среща – обучение „Управление, мониторинг и контрол на изпълнението на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 г.“.

Деинституционализация на грижата за децата

Продължиха усилията за деинституционализация на грижата за децата с увреждания. Закрит е Домът за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) –Стара Загора. Създадох се условия за подкрепа за превенция на институционализацията на деца като се разшири се капацитета на Центъра за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични

заболявания (ЦКОДУХЗ) – Стара Загора и се даде възможност за предоставяне на стационарни дългосрочни грижи за рехабилитация на деца за период до 6 месеца, както и на палиативни грижи. С оглед на повишените потребности от услуги за медицинска и психосоциална рехабилитация в област Видин, се осигури възможност да се увеличи специализирания персонал на ЦКОДУХЗ за да могат повече деца от общността и техните семейства да получават необходимата им услуги.

Предприеха се мерки за изграждането на инфраструктурата за останалите 19 центъра за интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа деца с увреждания и високо-рискново поведение, като се обяви обществена поръчка за избор на изпълнител за инженеринг - проектиране, строителство и авторски надзор на центрoвете.

През м. юни 2025 г. бе стартирана кампанията „Детството започва с грижа“. В рамките на тази инициатива в официалната Фейсбук страница на Министерството на здравеопазването бяха представяни центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания (ЦКОДУХЗ). Беше представяна подробно дейността на съответния ентър, както и снимки от обектите. Информация за кампанията беше разпространена както в информационните сайтове и агенции, така и в нарочни репортажи по радиото и телевизията. Целта на инициативата бе повече български граждани да научат за съществуването и работата на Центровете, както и за услугите, които те предлагат.

Паралелно с това до ЦКОДУХЗ бяха изпратени препоръки за създаване на Фейсбук страници в социалните мрежи, идеи за поддържането им, внедряването на рубрики, както и графично предложение за единно лого, което Центровете да използват във визуалното си представяне.

Скрининги за новородени

На основание Наредба № 26 от 2007 г. за предоставяне на акушерска помощ на здравно неосигурени жени и за извършване на изследвания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на деца и бременни жени Министерство на здравеопазването осигури китове, реактиви и консумативи за дейността на лабораториите във връзка с скрининга за новородени за фенилкетонурия, вродена надбъбречнокорова хиперплазия, вроден хипотиреоидизъм.

Във връзка с нормативни промени от 2024 г., с които още три редки заболявания – спинална мускулна атрофия, тежки комбинирани имунни дефицити и муковисцидоза, бяха включени в скрининга за новородени, Министерство на здравеопазването проведе открита процедура за възлагане на обществена поръчка „Доставка на реактиви и консумативи за осигуряване извършването на новите скрининги“. През м. юли 2025 г. бяха сключени

договори за доставката на съответните реактиви и консумативи, но поради липса на финансиране процедурата не беше финализирана.

3. Реформа в областта на медицинската експертиза

Изпълнен е един от основните ангажименти, поети от Министерство на здравеопазването през януари 2025 г., а именно да се преодолеят забавените производства по медицинска експертиза от ТЕЛК, някои от които продължаваха до 4-5 години. В началото на 2025 г. имаше 25 000 просрочени експертизи, които бяха преодолені. Понастоящем комисиите се произнасят в рамките на 1 - 2 месеца.

Въведеното разпределение на случаен принцип на производствата сред ТЕЛК в страната показва и първите положителни резултати на този прекъснат физически контакт между освидетелствани лица и ТЕЛК, като на годишна база делът на решенията при лица над 16 години с под 50%, които са не правопораждащи, се увеличи значително (от около 7% на 12,4%) за сметка на групите с високи проценти, обуславящи и по-големи бюджетни разходи, които са намалени с по 4 пункта спрямо 2023 година (от 26,6 на 22,9 за инвалидност с над 90% и от 29,9 на 26,2 за инвалидност от 71 до 90%).

4. Психично здраве

Приети са нормативни разпоредби, с които са осигурени допълнителни средства за диагностика и стационарно лечение на пациенти с психични заболявания. Със средствата се увеличават стойностите, които Министерството на здравеопазването заплаща за осигуряване на стационарно лечение на пациенти с психични заболявания за проведен леглоден в психиатричните структури, като в рамките на тези средства се увеличава и коефициентът на тежест при определяне на субсидията за лечение на деца с психични заболявания.

Приоритет в дейността на Министерство на здравеопазването в посочения период е изпълнението на Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Р. България 2021 – 2030. В изпълнение на заложените мерки се провеждат специализирани обучения на медицинския персонал в лечебните заведения за психиатрична помощ. По програми „Превенция и ранни интервенции при продроми на психоза“; „Суицидопревенция“ и „Превенция и ранни интервенции при продроми на психоза в юношеска възраст“, „Обучение на медицински специалисти за работа с пациенти в напреднала възраст“ са обучени 169 лица медицински персонал от лечебни заведения за психиатрична помощ и предоставящи психично – здравни услуги.

В изпълнение на цел „Създаване на мрежа от услуги за комплексно обслужване на хората с тежка психична болест, в близост до местоживеенето, центрове за лечение на разстройства“ Държавната психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм /ДПБЛНА/ проведе обучение за сертифициране и внедряване на модела „Минесота“ за прилагане в лечебните заведения за психиатрична помощ в страната. Моделът „Минесота“ е краткосрочна психорехабилитационна програма за комплексно лечение на зависимости, което в днешната реалност е от огромно значение предвид на това, че зависимостта е заболяване, което може да бъде предизвикано от наркотици, алкохол, хазарт или комбинирана зависимост. Обучени са 25 психолози от лечебни заведения за психиатрична помощ – ДПБ и ЦПЗ в страната за сертифициране и внедряване за прилагане на модела „Минесота“ в лечебните заведения.

ДПБЛНА проведе и едно обучение на тема „Комплексно лечение на зависимости – агресивно поведение е употреба на наркотици в юношеска възраст“. Обучени са 18 психолози и медицински специалисти от Държавните психиатрични болници, Центровете за психично здраве и клиники и отделения за психиатрична помощ в страната.

Продължава работата по проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“, за настаняване в подходящо място за живот в общността на пребиваващи в държавните психиатрични болници (ДПБ) по социални индикации, по който Министерството на здравеопазването е асоцииран партньор на Агенцията за социално подпомагане. Специалисти от ДПБ участват в екипите за обезпечаване на цялостния процес по изготвяне на оценка на потребностите на лицата и изготвяне на индивидуален план за подкрепа и подготовка за извеждането им и последващо настаняване в подходящо място за живот в общността.

Министерството на здравеопазването полага усилия за подобряване на условията на живот в ДПБ. В 18 лечебни заведения за психиатрична помощ се извършват строително-ремонтни работи по инвестиция С12.ІЗ „Модернизация на психиатричната помощ“, което ще даде възможност за реновиране и подобряване на битовите условия в ДПБ и стационари в УМБАЛ, МБАЛ и ЦПЗ.

5. Образование и квалификация

По отношение на кадровата политика Министерството на здравеопазването предприе целенасочени мерки с фокус към най-съществените проблеми в човешките ресурси в здравеопазването – сериозният недостиг на медицински сестри, намаляването и застаряването на общопрактикуващите лекари и неравномерното териториално разпределение на лекарите.

За първи път през 2025 г., по изрично настояване на МЗ, бяха утвърдени значително по-голям брой места за студенти медицински сестри – 1 200. Специалността „Медицинска сестра“ беше определена за защитена, с което студентите държавна поръчка вече са освободени от такси. Придобиването на специалност от медицинските сестри, включително по специалността „Педиатрични здравни грижи“, се подпомага основно чрез изпълнявания проект „Насърчаване на специализацията по специалности и области с недостиг на специалисти“ и с утвърждаването на места за специализанти – медицински сестри, финансирани от държавата. Предприети са стъпки за запазване на пълноценното обучение по професията „медицинска сестра“, като МЗ категорично се противопостави на направеното нецелесъобразно предложение да се редуцира срокът на обучението на медицинските сестри от 4 на 3 години.

През 2025 г. бяха утвърдени общо 115 места държавна поръчка за студенти по медицина със сключен договор с работодател. След завършването си тези студенти имат задължение да работят 5 години при съответния работодател, с което ще се подпомогне по-балансираното териториално разпределение на лекарите.

През 2025 г. бяха определени общо 939 места за специализанти, финансирани от държавата в области с недостиг на специалисти, както и по специалности, дефицитни на национално ниво. От тях 194 са по специалност „Обща медицина“, като целта е да бъдат привлечени млади лекари, които да запълнят недостига на общопрактикуващи лекари. Заетите места за специализанти, финансирани от държавата, са 276, от които 128 са по специалност „Обща медицина“, с което се подпомага по-балансираното териториално разпределение на специалистите в страната и обучението по специалности, дефицитни на национално ниво.

Обнародвана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, с която е регламентирано съдържанието на учебните програми, утвърждавани от ректорите на висшите училища. Намалено е изискването за трудовия стаж след придобиване на специалност на ръководителя на специализанта, което облекчава базите за обучение при определянето на такива ръководители. Номенклатурата на специалностите е допълнена и прецизирана, като е гарантирано, че по всяка специалност може да се утвърди комисия за държавен изпит за специалност.

Изготвен е Закон за изменение и допълнение на Закона за признаване на професионални квалификации (обн. ДВ бр. 65 от 08.08.2025г.), с който се транспонира напълно Директива (ЕС) 2024/505 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за изменение на Директива 2005/36/ЕО по отношение на признаването на

професионалните квалификации на медицински сестри с общ профил, преминали обучение в Румъния и частично Делегирана Директива (ЕС) 2024/782 на Комисията от 4 март 2024 година за изменение на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на минималните квалификационни изисквания за професиите „медицинска сестра с общ профил“, „лекар по дентална медицина“ и „фармацевт“.

Изготвени са промени в единните държавни изисквания по специалностите „медицина“, „дентална медицина“, „фармация“, „медицинска сестра“, „акушерка“ и „лекарски асистент“ с цел пълно транспониране на Делегирана Директива (ЕС) 2024/782 и актуализиране на изискванията (обн. ДВ. бр. 16 от 2026 г.).

Изготвена е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г. за условията и реда за допускане и явяване на изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето на граждани на трети държави, придобили професионална квалификация по медицинска професия и/или специалност в областта на здравеопазването в трета държава (ДВ. бр. 6 от 2026 г.). Създаде се възможност при извършването на оценката на документите на гражданите на трети държави, с оглед допускането им до изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето, да се взема предвид и придобитият от тях професионален опит; актуализирани са изискванията за заверка на преводите на документите, издадени в чужбина съобразно действащото законодателство; съкратени са сроковете за актуализиране при необходимост на образците на заявления; създадена е нормативна възможност за по-често провеждане на изпита по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за здравето.

Извършени са дейности по планиране, координиране и контрол на дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Утвърдени са 10 рамкови учебни програми, проведени са работни срещи във връзка с постъпилите предложения на Инициативен комитет „Бъдеще в България“.

Осъществени са дейности и са проведени работни срещи във връзка със сътрудничеството на МЗ със СЗО в областта на човешките ресурси, включително във връзка с анализа на пазара на труда в здравеопазването в България с препоръки, предвиден в 2-годишното споразумение за сътрудничество между МЗ и СЗО 2024-2025 г.

IX. СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

1. Център за спешна медицинска помощ по въздуха (ЦСМПВ)

Продължиха дейностите за развитие дейността на **Центъра за спешна медицинска помощ по въздуха (ЦСМПВ)**, като по този начин беше осигурена допълнителна

възможност за оказване на спешна медицинска помощ на пациенти с остра необходимост. Като структура в състава на ЦСМПВ с покритие, обхващащо територията на няколко области на финален етап е изграждане на временна оперативна база – Долна Митрополия, с което функциониращите оперативни бази за хеликоптерна спешна медицинска помощ, заедно с функциониращите бази в гр. София и гр. Сливен ще бъдат три.

В процес на изпълнение е изграждането на всички хеликоптерни площадки, за които с Постановление № 310 от 2023 г. на Министерския съвет са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването.

Допълнително е възложено изграждането в три държавни лечебни заведения на хеликоптерни площадки, които са на територията на МБАЛ „Д-р Тота Венкова“ АД, гр. Габрово, МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД, гр. Ямбол и МБАЛ „Христо Ботев“ АД, гр. Враца.

Броят на извършените в страната мисии от Център за спешна медицинска помощ по въздуха е 123 за 2025 година.

През цялата година беше оказвано логистично съдействие на колегите от ЦСМПВ по отношение на медийни изяви, участия, отразяване на дейността на Центъра и поддържане на официалната Фейсбук страница. Министерството своевременно информираше българските граждани при доставка на нови летателни машини, извършване на летателни тестове пред български представители в Италия и др.

2. Дирекция „Спешна медицинска помощ“

И през 2025 година, дирекция „Спешна медицинска помощ“ изпълнява политиката на Световната здравна организация, насочена към подобряване организацията на спешната медицинска помощ, подобряване готовността на националните системи за спешна медицинска помощ и насърчаване на бързото разгръщане и ефективната координация на екипите за спешна медицинска помощ при бедствия, аварии, катастрофи и други здравни заплахи от извънреден характер. През периода дирекцията осъществи и оперативното ръководство и участва в дейностите по организация на медицинските екипи за въздушна спешна медицинска помощ и тяхното обучение за оперативните бази в гр. Сливен и гр. Долна Митрополия. Самостоятелно и съвместно с други дирекции участва активно в изготвянето на стратегически документи и нормативни актове и организира процеса и методичното ръководство за актуализиране на планове за защита при бедствия на всички ЦСМП и лечебните заведения за болнична помощ, регистрирани като търговски дружества с над 50 на сто държавно участие на територията на страната.

Дирекцията имаше водеща роля при организацията и координацията на дейностите по медицинска евакуация, спешна медицинска помощ и лечение на пострадалите при инцидента в гр. Кочани, Република Северна Македония. Организирано е транспортирането

до България на български граждани, които са пострадали и са били настанени за лечение в чужбина. Обработени са и е координирано оказването на спешна медицинска помощ при 255 случая на пътно-транспортни произшествия с повече от трима пострадали.

Представители от дирекцията взеха участие в съвместно полево учение BULGARIA 2025, организирано от Организацията на северноатлантическия договор (НАТО), което се проведе през септември 2025 година, националното учение „Оказване на поддръжка от страната домакин при транзитно преминаване и разполагане на съюзни сили на територията на Република България“ - „ПСД-25“ и международното учение South Eastern Europe Simulation 2025 (SEESIM 2025), България.

3. Обучения в областта на спешната медицина

През периода на територията на Италия бяха проведени обучения на три групи от медицинския персонал, които ще оперират в новите бази на територията на страната с наличните медицински хеликоптери, както и с тези, чиято доставка предстои. Съгласно „Годишна програма за обучение на служителите от ЦСМПВ“ беше организиран и проведен 3-месечен специализиран курс „Медицински английски език“ за служителите на Координационната централа и регионалната база на ЦСМПВ. Беше проведен курс по „Спешна медицинска помощ в педиатрията и неонатологията“ за служителите на регионалната база на ЦСМПВ.

Националният център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ провежда обучение не само на работещи в центровете за спешна медицинска помощ и в спешните отделения към лечебните заведения за болнична помощ, а и на медицински специалисти за работа в извънболничната помощ в населени места в региони с ограничен достъп до здравни грижи, както и на медицински специалисти, работещи в детски градини и училища. Броят на проведените на място обучения/курсове за работещите в ЦСМП и ЦСМПВ през цялата 2025 година е 678, при които са обучени общо 3893 служители.

4. Действия за предотвратяване и противодействие на насилието над медицинските специалисти

В изпълнение на Решение на Народното събрание (Обн. в ДВ. бр. 66 от 6.08.2024г.), са предприети мерки и действия за предотвратяване и противодействие на насилието над медицинските специалисти. Разработени са и са утвърдени програми на Националния център за обществено здраве и анализи (НЦОЗА) и на Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ „Проф. д-р Милан Миланов“ за обучения в присъствена и дистанционна форма, както на представители от центровете за

спешна медицинска помощ, така и на различни структури от системата на здравеопазването. На тема „Превенция и преодоляване на насилието над медици“, бяха реализирани седем обучения в присъствена и дистанционна форма.

X. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ

1. Детско здраве и осигуряване здравословното хранене на децата

В областта на промоцията на детското здраве и осигуряване здравословното хранене на децата са предприети следните мерки:

Приета е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях (обн., ДВ, бр. 72 от 2025 г.). Целта на направените изменения е да се намали разпространението на заразни заболявания в детските колективи, като се ограничи достъпа на деца с клинични симптоми на заразна болест до организирания колектив. Отпада изискването за представяне на медицинска бележка за липса на контакт със заразно болен, с което ще се намали броя на посещенията на родителите при общопрактикуващия лекар на детето.

Изготвен е проект на Наредба за устройството и дейността на здравните кабинети в социалните и интегрираните здравно-социални услуги за резидентна грижа и в социалните услуги за осигуряване на подслон. С проекта на наредба се въвеждат нормативните изисквания на чл. 26 на Закона за здравето, относно местата, в които се създават здравни кабинети, а именно в социалните и интегрираните здравно-социални услуги за резидентна грижа за повече от 20 потребители и в социалните услуги за осигуряване на подслон, реда за откриването им, изискванията към дейността им, правата, задълженията и отговорностите на лицата, които работят в тези кабинети.

С приетата Наредба № Н-2 за устройството и дейността на здравните кабинети в детските градини и училищата и здравните изисквания към тях (обн., ДВ, бр. 76/2025 г.) отпадна задължението на общопрактикуващите лекари да предоставят ежегодно информация на здравните кабинети на детските градини и училищата за здравословното и имунизационно състояние на децата и учениците. Създаден е достъп до електронна система, чрез която медицинските специалисти в здравните кабинети да достъпват необходимата им информация, свързана с наличие на хронично заболяване, алергия, проведени имунизации и др., вписана в Националната здравно-информационна система. По този начин, отпада задължението на родителите за предоставяне на посочената информация

в детските градини на хартиен носител и намаляване на тяхната ангажираност по предварително получаване на информацията от медицинските специалисти, които са отговорни за нейното изготвяне. Предприетите действия целят намаляване на административната тежест, както за медицински специалисти, така и за родители.

Обнародвана е и Наредба № Н-3 от 3 октомври 2025 г. за здравословно хранене на учениците (обн., ДВ, бр. 85 от 2025 г.), която определя изискванията към храненето, организирано на територията на училища, общежития, бази за спорт, отдих и туризъм на ученици, центрове за подкрепа на личностно развитие, центрове за специална образователна подкрепа и центрове за работа с деца, включително изискванията към седмичното меню, ограничаването приема на сол, захар и мазнини, забраната за продажба на вредни за здравето храни в обектите за търговия с храни и автоматите за закуски и напитки (в т.ч. пържени зърнени и пържени тестени изделия; пържени ядки; сладкарски продукти с високо съдържание на мазнини и захар и др.), на територията на училища, общежития, бази за спорт и др.

В изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост и Плана за засилване на ролята на здравното образование в българското училище през отчетния период е разработена концептуална рамка за въвеждане и прилагане на съвременно здравно образование в системата на училищното образование. Рамката обхваща трите етапа на образование и е насочена към изграждане на знания, умения и нагласи за опазване и укрепване на здравето сред децата и учениците.

Разработената рамка осигурява последователност и приемственост между отделните образователни етапи и създава основа за устойчиво интегриране на дейностите по промоция, превенция и профилактика на здравето в българското училище. Рамката е публикувана на интернет страницата на Министерство на здравеопазването за обществено обсъждане за срок от 30 дни.

Продължава сътрудничеството с УНИЦЕФ в по проект „Повишаване на качеството на образованието и грижите в ранна детска възраст /ОГРДВ/ чрез засилване на управлението, мониторинга и оценката“, изпълняван по Инструмента за техническа подкрепа на ГД „Реформа“ на ЕК с координация от УНИЦЕФ. Проектът за България се ръководи от МОН в сътрудничество с МЗ и МТСП.

Това е многонационален проект на ЕС за техническа подкрепа на България и Португалия. Целите на проекта са: Българските държавни органи да приемат концепция за цялостна система за наблюдение и оценка на образованието и грижите в ранна детска възраст и практически инструментариум за подпомагане на прилагането ѝ на различни нива на системата. Първият ключов резултат за постигане на горепосочените цели е вече

постигнат като се финализира ситуационен анализ на управлението, наблюдението и оценката на качеството в ОГРДВ с идентифициране на силните и слабите страни, както и нуждите на сектора. Анализират се ползите за България и Португалия от европейските добри практики в областта на ОГРДВ от други държави със съответния опит.

2. Диагностика, профилактика и контрол на заразните болести

В областта на надзора на заразните болести продължава работата по подобряване на дейностите в областта на тяхната диагностика, профилактика и контрол чрез изготвяне на нормативни актове и национални програми.

Изготвена е Наредба № Н-1 от 2025 г. за реда и условията за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на сексуално предавани инфекции (Обн. ДВ. бр. 32 от 2025 г.), с която са актуализирани условия и ред за провеждане в страната на диагностика, профилактика и контрол на следните сексуално предавани инфекции: сифилис, гонорея, урогенитална хламидийна инфекция, както и свързания с това надзор на заболяванията, в т.ч. ред и начин на регистрация и докладване на заболяванията.

Изготвена е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 2005 г. за имунизациите в Република България (Обн. ДВ. бр. 67 от 2025 г.), с която се извършва промяна в националната имунизационна политика като към целевите имунизации в страната се добавя целева имунизация срещу коклюш за бременни жени през 27-36 гестационна седмица и се създава нормативна възможност за провеждане на целеви имунизации на определени групи от населението по специални показания. По този начин след предложение на Националния експертен съвет по имунизации се създава механизъм за осигуряване на безплатни ваксини с препоръчителен характер за определени (целеви) групи от населението, за които наличието на определено условие – хронично заболяване, имunosупресивна терапия, бременност, незрялост на имунната система и др. ги поставя в повишен здравен риск.

С наредбата се въвежда изискването всички приложени ваксини за задължителни, целеви и препоръчителни имунизации да се вписват в Националната здравноинформационна система (НЗИС), което е в съответствие с изискванията на Наредба № Н-6 от 2022 г. за функционирането на Националната здравноинформационна система и създадената функционалност eЗдраве, която дава достъп на всички граждани до личното им пациентско досие с всички електронни здравни документи, вписани в НЗИС.

С промени в Наредба № 15 от 2005 г. за имунизациите в Република България и с оглед на масовото разпространение на варицела, което я определя като най-често докладваната заразна болест у нас, е одобрено от министъра на здравеопазването предложението на

Националният експертен съвет по имунизации за въвеждане на ваксината срещу варицела като задължителна имунизация в Имунизационния календар на Република България. Допълнително, за предпазване на новородените от инфекции, причинени от респираторно-синцитиален вирус, свързани с тежко боледуване и хоспитализация, се създаде нормативна възможност за провеждане на целева имунизация при бременни в 24-36 гестационна седмица по предложение на Националният експертен съвет по имунизации.

Изготвена е Наредба Н-11 от 29 декември 2025 г. за реда и условията за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на туберкулоза (обн. ДВ. бр. 4 от 2026 г.), обусловена от необходимостта от определяне на актуални условия и ред за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на туберкулозата в страната, както и свързания с това надзор на заболяването, в т.ч. ред и начин на регистрация и докладване на заболелите.

С Решение на Министерския съвет е приета Национална програма за ваксинапрофилактика на ротавирусни гастроентерити в Република България 2026-2030 г., с която се осигурява устойчивост и подкрепа на провежданата държавна политика за достигане и поддържане на висок имунизационен обхват с препоръчителни имунизации за предпазване на общественото здраве от ваксинапредотвратими и значими за обществото заразни болести, протичащи с тежки усложнения и налагащи хоспитализация чрез осигуряване с публични средства на имунизация срещу РГЕ при запазване на препоръчителния характер на имунизацията.

Изготвена е Национална програма за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България, 2026-2030 г., с която са предвидени дейности за превенция на посочените заболявания и осигуряване на устойчивост на провеждани и към момента успешни превантивни политики.

Изготвен е проект на Наредба за условията и реда за изследване, съобщаване и отчет на заразеност с вируса на синдрома на придобита имунна недостатъчност.

Изготвен е проект на Национална програма за превенция на вирусните хепатити в Република България, 2026-2030, с която е предвидено продължение на основните профилактични дейности, които до момента са били реализирани в обхвата на действие на предходния програмен период.

Изготвен е проект на Национална програма за превенция на туберкулозата в Република България през периода 2026-2030 г., чиято основна цел е намаляване на заболелите и на починалите от туберкулоза, което е в съответствие с Целите за устойчиво развитие на ООН, Стратегията на СЗО за край на туберкулозата до 2035 г. и Плана за действие на Европейския регион на СЗО за намаляване на туберкулозата до 2030 г.

3. Ограничаване на вътреболничните инфекции и антимикробната резистентност

В областта на ограничаване на вътреболничните инфекции и антимикробната резистентност се подготвя проект на Наредба за организацията на профилактиката и контрола на инфекциите, свързани с медицинското обслужване, с която се цели ограничаване на случаите на инфекции, свързани с медицинското обслужване в лечебните заведения; намаляване на риска от тяхното разпространение и прилагане на единни структурирани правила при работата на лечебните заведения.

Изготвена е Национална програма за действие срещу антимикробната резистентност, 2025-2028 г. Целта е ограничаване на антимикробната резистентност в контекста на концепцията на СЗО „Едно здраве“, визирайки взаимосвързаните проблеми в хуманната и ветеринарната медицина и околната среда.

4. Профилактика на социално значими заболявания

В областта на профилактиката на социално значими заболявания с Решение № 223 от 9 април 2025 г. на Министерския съвет е приета Национална програма за първична профилактика на ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус (HPV), 2025-2030 г., с която се подкрепя провежданата национална политика, насочена към намаляването на здравната и социална тежест на раковите заболявания у нас. За ефективното постигане на европейските и национални цели за намаляване на въздействието на ракови заболявания е предвиден координиран подход от страна на държавата, както чрез осигуряване на ваксинапрофилактика на различни групи от населението, така и чрез организирането и провеждането на насочени национални информационни кампании за социалната значимост на раковите заболявания и възможността за тяхната профилактика.

В изпълнение на РМС №3/04.01.2023 г. за приемане на „Национален план за борба с рака в Република България 2027“, със заповед с №РД-02-187/25.09.2024 г. на Министъра на здравеопазването е създаден Оперативен съвет, който разработи и предложи скрининг програма за рак на маточната шийка 2025 г. – 2030 г. и скрининг програма за рак на дебелото черво 2025 г. – 2030 г. Същите са одобрени с Протокол-Решение №57 от заседание на Ръководството на Министерство на здравеопазването, състояло се на 30.10.2024 г. и е стартирала подготовката за провеждането им.

Скрининговата програма за рак на маточната шийка 2025 г. – 2030 г. има за цел да обхване жени на възраст от 25 до 65 години, независимо от техния здравноосигурителен статус. Програмата предвижда провеждане на медико-диагностични изследвания за откриване на ДНК от 14 високорискови генотипове на човешки папиломен вирус (HPV) във

вагинални проби, събрани с комплект за самостоятелно пробонабиране. На участниците в скрининга ще бъде предоставен пакет за пробовземане в домашни условия, заедно с инструкцията за неговото ползване. Лицето трябва да предостави колектора с взетата проба в клинична лаборатория, включена в списък с клинични лаборатории, участници в скрининга. В зависимост от резултата, участникът ще бъде насочен или за повторен скрининг след 5 г., или за преглед от лекар с медицинска специалност по „Акушерство и гинекология“.

Скрининговата програма за рак на дебелото черво 2025 г. – 2030 г. има за цел да обхване лица на възраст от 45 до 75 години, независимо от техния здравноосигурителен статус. Програмата предвижда провеждане на медико-диагностични изследвания за откриване на окултна кръв във фецес, чрез фекален имунохимичен тест (FIT). На участниците в скрининга ще бъде предоставен пакет за самостоятелно пробонабиране, заедно с инструкцията за неговото ползване. След вземане на проба в домашни условия, лицето трябва да предостави колектора с взетата проба в клинична лаборатория, включена в списък с клинични лаборатории, участници в скрининга. В зависимост от резултата, участникът ще бъде насочен или за повторен скрининг след 1 г., или за преглед от лекар с медицинска специалност по „Гастроентерология“.

Министерството на здравеопазването обяви обществена поръчка под условие, с предмет: „Доставка на медицински изделия и изделия за инвитро диагностика в изпълнение на скринингови програми“ с две обособени позиции и за срок от 2 години, в съответствие с вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки в МЗ и чл. 114 от ЗОП. Източник на финансиране на обществената поръчка е държавният бюджет, със срок за изпълнение на дейностите 2025 г. – 2026 г. С постановление на МС, през месец декември се одобриха допълнителни разходи в размер на 7 800 000 лв. по бюджета на Министерството на здравеопазването, за закупуване на комплекти за пробовземане и извършване на тестове за скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката и за скрининг на злокачествени новообразувания на дебелото черво, което позволи приключване на процедурата за възлагане и стартиране на процеса по осигуряване на медицинските изделия и организирането на скринингите по райони.

Участие на България в 11-та сесия на Конференцията на страните по Рамковата конвенция за контрол на тютюна към Световната здравна организация (17-22 ноември т.г.). Взето е участие в подготовката на национална позиция, своевременно координирана между секторите с компетенции по темата и съобразена с общата позиция на ДЧ на ЕС. Страната ни участва в събитието с национална делегация, водена от Главния държавен здравен инспектор доц. д-р Ангел Кунчев, двама експерти от дирекция „Обществено здраве“ с представители от МЗ, МЗХ, МИИ и МВР.

Участие в Направляващ комитет по Програма „Насърчаване на равнопоставеността – Здраве и приобщаващо образование (ЗОВ 2). Програмата има за цел да допринесе за намаляване на икономическите и социални различия в рамките на Европейския съюз и в България.

Програмен компонент 1 - „Хъбове за достъп на услуги” с Програмен компонент оператор пет избрани общини (Ружинци, Кайнарджа, Никола Козлево, Чупрене и Антоново) – Компонентът е насочен към създаване на иновативна централизирана и интегрирана платформа, която ще осигурява обслужване на едно гише на лица от уязвими общности и изключени етнически малцинства чрез предоставяне на различни услуги, включително административна, здравна, социална, образователна и други видове подкрепа за целевите общности

На проведеното на 21.05.2025г. заседание бяха приети правила за дейността на комитета, обсъди се разпределение на резервен бюджет, както и предложение за нов оператор на програмен компонент - Община Бойчиновци.

През 2025 г. екип на Министерство на здравеопазването, съвместно с Регионална Здравна Инспекция Благоевград продължи дейностите по проект „Грижа за хората с диабет тип 2“ (“CARE4DIABETES”), финансиран от Европейската комисия в рамките на Програма „ЕС в подкрепа на здравето“. Дейностите включиха предоставянето на консултации на предварително подбрани групи от участници, диагностицирани с диабет тип 2 във връзка с промяна в начина им на живот на територията на общините Благоевград и Гоце Делчев.“

Допълнителен източник за извършените дейности по проекта:
<https://www.mh.government.bg/bg/novini/aktualno/4617>

5. Комуникационни кампании

В областта на Общественото здраве бяха стартирани и проведени редица инициативи. За поредна година беше проведена Националната АНТИСПИН кампания, като през 2025 г. тя бе надградена с повече видео материали, дейности и различни послания. В рамките на четирите етапа – през месеците февруари, май, август и декември, бяха създадени кратки видеа за социалните мрежи, анкети с граждани, дигитални информационни материали и др.

През м. април 2025 г. Министерството на здравеопазването разкри Вайбър канал за ваксините като надграждане на създадения Специализиран сайт за имунизациите в България „Плюс мен“. Във Вайбър канала се споделя актуална информация за ваксинопрофилактиката, задължителните и препоръчителни ваксини, както и Националните програми.

През м. юни 2025 г. стартира кампанията „Здравето не е игра“. Всяка седмица чрез кратки видеа с експерти в различни области, Министерството предупреждаваше гражданите за различни тенденции, опасности и рискове, както в Интернет, така и в реалния живот. Създаден бе ТикТок канал на Министерството, в който се публикуваха видеата. Сред засегнатите теми са безопасна употреба на лекарства; опасностите по време на абитуриентските балове; фалшивите онлайн реклами и др,

През м. юли 2025 г. стартира инициативата „КОД“, в която чрез дигитално създадени изображения – карти, Министерството отправяше съвети към гражданите във връзка с извънредни условия и събития. В рамките на инициативата бяха разписани препоръки за поведение във връзка с горещото време, безопасното съхранение на храна, пожарите, наводненията, радона, грипа.

През м. септември стартира информационната кампания за HPV. Тя бе посветена на новата Национална програма за първична профилактика на ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус (HPV), 2025-2030 г. Със съдействието на ангажирана за целта рекламна агенция бяха реализирани десетки хиляди импресии в социалните мрежи. Реклама на кампанията бе разпространена в Google, YouTube, Facebook, Instagram, новинарски сайтове и информационни платформи. Бяха създадени различни визии, включително за билбордове поставени на ключови места в столичното метро.

6. Утвърждаване функциите и ролята на държавните здравни инспектори

По инициатива на министъра на здравеопазването е прието Постановление на Министерския съвет за допълнение на Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията, приета с Постановление № 129 на Министерския съвет от 2012 г. (обн., ДВ, бр. 49 от 2012 г.). Промените са продиктувани от изискванията на Закона за здравето, с който са делегирани права на държавни здравни инспектори по осъществяването на контрол по спазването на установени с нормативен акт здравни изисквания. С оглед спецификата на дейността на държавните здравни инспектори, изискванията за заемането на длъжността и обществената значимост на дейността им от гледна точка на опазване на здравето на хората, промяната е съществена и необходима за системата на здравеопазването.

XI. ЛЕКАРСТВЕНА ПОЛИТИКА

1. Осигуряване на достъп до лекарствени продукти

С цел осигуряване на достатъчни количества на аптечния пазар в страната от инсулини и други понижаващи кръвната захар лекарства, както и антибактериални лекарствени продукти с лекарствени форми за приложение при деца, за които са налице данни за нерегулярни доставки, забавяне или отказ от търговците на едро, е извършван регулярен анализ и са издавани заповеди за забрана износа на горепосочените фармакологични групи лекарствени продукти за съответен период. Вследствие на издадените заповеди е налице повишаване на достъпа на населението до тези лекарствени продукти, което е гаранция за обезпечаване на тяхната терапия.

Във връзка с поставения акцент върху подобряването на услугите за майчино и детско здраве е осигурена възможност за заплащане на лекарствени продукти по лекарско предписание за домашно лечение на остри инфекциозни заболявания, включително антибактериални лекарствени продукти, на територията на страната на лица до 7-годишна възраст.

Въведен е контрол в реално време при предписване и отпускане на рецепти за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храна за специални медицински цели, заплащани от НЗОК, като решителна мярка за защита на правата на здравноосигурените лица и за повишаване на контрола върху разходването на обществени средства.

Успешно приключи открита процедура по Закона за обществените поръчки с предмет „Сключване на рамково споразумение за доставка на лекарствени продукти за нуждите на лечебните заведения за период от две години, включваща 6 обособени позиции“. Успешно приключилата процедура обхваща доставката на жизненоважни лекарствени продукти, използвани в болничната помощ, предназначени за лечение на онкологични и онкохематологични заболявания. Лекарствените продукти се заплащат на лечебните заведения изцяло от бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и ще осигурят на българските пациенти достъп до най-съвременните и ефективни терапии за този тип социално значими заболявания.

Процедурата на стойност от 2,555 млрд. лв. без ДДС беше стартирана през есента на 2024г., но поради обжалване пред КЗК и ВАС беше забавена. В нея участваха 16 търговци на едро с лекарства, които подадоха 55 оферти за 236 лекарствени групи по международно непатентно наименование. Процедурата е изпълнена при стриктно спазване на Закона за обществените поръчки и всички приложими европейски и национални регулации,

гарантирайки прозрачност, конкурентост и оптимално разходване на публичните средства. Целта на МЗ е не само да осигури необходимите количества лекарства за нуждите на лечебните заведения за болнична помощ в страната, но и да договори възможно най-изгодните цени.

Рамковите споразумения позволяват на МЗ да постигне:

- Дългосрочна предвидимост като се гарантират стабилни доставки за продължителен период, което е от съществено значение за непрекъснатостта на лечението на пациентите;
- Оптимизация на разходите чрез постигне на по-ниски цени в резултат на заявени по-големи обеми от лекарства и създаване на конкурентна среда за доставчиците;
- Намаляване на административната тежест чрез ускоряване на процеса по възлагане на конкретни поръчки в рамките на вече договорените условия, като се елиминира нуждата от повтарящи се тръжни процедури;
- Осигуряване на прозрачност и ефективност на процедурата като се предотвратяват възможностите за нелоялни практики.
- Подобряването на здравните грижи за пациентите с онкологични заболявания в България.

В изпълнение на задължението на МЗ да осигурява лекарствени продукти за лечение на заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, са подготвени и се провеждат процедури по реда на ЗОП, в резултат на които са сключени 11 броя договори за доставка на антиретровирусни лекарствени продукти, туберкулостатици, метадон и радиофармацевтици, радионуклидни генератори, китове и радионуклидни прекурсори, които са включени в списъка на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия.

Проведеното е договаряне и са сключени 8 рамкови споразумения с притежатели на разрешения за употреба/техни упълномощени представители за 21 лекарствени продукта, осигурявани от МЗ за лечение на заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, като е спестен финансов ресурс за бюджета на МЗ спрямо утвърдените референтни стойности в Позитивния лекарствен списък в размер на 5 122 019,79 лв.

С оглед осигуряване на достъп на българските граждани до лекарствени продукти, които не се разпространяват в страната, със Заповед № РД-01-291/24.06.2025 г. на министъра на здравеопазването е утвърден ежегодният списък с лекарствени продукти по чл. 266, ал. 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (Списъка). Същият съдържа 115 международни непатентни наименования и е изготвен въз основа на предложения на лечебни заведения за болнична помощ, постъпили до 28 февруари 2025 г.

и след становище от експертния съвет по съответната медицинска специалност или отделна медицинска дейност и от ИАЛ, относно съответствието им с изискванията по чл. 266а, ал. 1 ЗЛПХМ.

Нормативната уредба е предвидила съответен ред, в който при необходимост вече утвърденият Списък се допълва или изменя, във връзка с получените документи и становища. В тази връзка, в рамките на 2025 г., същият е допълнен с десет международни непатентни наименования след постъпване на предложения от лечебните заведения, въз основа на които Министерство на здравеопазването е предприело спешни и прицелни действия с оглед гарантиране лечението на българските пациенти.

Също така през отчетния период въз основа на получена информация от Изпълнителна агенция по лекарствата и проверки в публичните регистри на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти, са предприети необходимите действия по актуализиране на Списъка, по отношение на включени международни непатентни наименования с променен регулаторен статус.

2. Подобряване на организацията и взаимодействието между институциите, участващи в процеса по предписване, отпускане и заплащане на лекарствените продукти и медицинските изделия

С цел подобряване на достъпа на населението до качествени, безопасни и ефективни лекарствени продукти и медицински изделия са разработени законопроекти за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и на Закона за медицинските изделия, посочени в Раздел IV, т. 2 от настоящия доклад.

Приети са промени в Наредбата за условията, правилата и реда за регулиране и регистриране на цените на лекарствените продукти, осигуряваща прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2282, за съвместни клинични оценки на здравните технологии с цел по-добър достъп до иновативни терапии и намаляване на административната тежест. Хармонизирана е терминологията и процедурите при регистриране на цените на лекарствата, включително тези от паралелен внос, и са предотвратени злоупотребни на ценовите ограничения за лекарства, отпускани без рецепта. Гарантиран е достъпа до жизненоважни лекарства за цитотоксично и хормонално лечение на злокачествени заболявания от Есенциалната листа на Световната здравна организация чрез задължително ценово рефериране на всеки 24 месеца. Прецизирани се механизмите за ценообразуване и външно ценово рефериране, за по-прозрачно регулиране и избягване на правни спорове.

Изменена е Наредба № 10 от 2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от Националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни

средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК. С измененията се актуализира уредбата на заплащането от НЗОК с цел нейното привеждане в съответствие със Закона за бюджета на НЗОК за 2025г., чрез въвеждане на устойчиви правила при наличие на законово основание и бюджетни средства, както и повишаване на прозрачността и контрола при сключването на индивидуалните договори. Това създава условия за гарантиране на достъпа на хората с увреждания до качествени и безопасни помощни средства и за защита на публичните средства от недобросъвестни търговци.

Приети са промени в Наредба № 34 от 2005 г. за реда за заплащане от държавния бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, с които се оптимизираха процедурите по осигуряването на лекарствени продукти и медицински изделия, определени в нея.

Изменена е Наредба № 28 от 2008 г. за устройството, реда и организацията на работата на аптеките и номенклатурата на лекарствените продукти и мотиви към него. Промените са насочени към минимизиране на рисковете при продажбата чрез автомати, повишаване безопасността на пациентите и предотвратяване на неправилна и прекомерна употреба на определени лекарствени продукти.

Приети са изменения и допълнения в Наредба № 7 от 2021 г. за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат. Промените са свързани с прецизиране на уредбата на процедурата за определяне на стойността на заплащане на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия, включително ремонтните дейности за хората с увреждания, с цел недопускане на противоречиво тълкуване. Измененията са приети във връзка с влязло в сила решение № 2310/07.03.2025 г. по адм. дело № 9365/2024 г. на Върховния административен съд.

3. Контрол върху наркотичните вещества

Поставени са под контрол девет нови вещества чрез включването им в списъците на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични. Целта на промените е поставянето на веществата под контрол за осигуряване на съответствие с международните договори, по които Република България е страна, както и за предотвратяване на трафика, разпространението и злоупотребата с тях на територията на страната. Промените са обнародвани в ДВ, бр. 39 от 2025 г.

Изготвен е проект на Национална стратегия за борба с наркотиците за периода 2025-2029 г. и План за действие, като основен инструмент за практическото изпълнение на Стратегията, съдържащ конкретни мерки за реализиране на стратегическите задачи за намаляване на търсенето и за намаляване предлагането на наркотици, срокове за изпълнението им и отговорни институции. Националната стратегия е планирана като хоризонтална инициатива на 17 институции, като водеща роля е отредена на Министерството на здравеопазването.

За осъществяване на националната политика в областта на борбата срещу наркотиците е изградена мрежа на национално и регионално ниво – Национален съвет по наркотични вещества (НСНВ) и Общински съвети по наркотични вещества. Общинските съвети на наркотични вещества (ОбСНВ) и Превантивно-информационните центрове (ПИЦ) към тях, имат основна роля и отговорност за изпълнението на националната политика на местно ниво. За тази цел са разработени и приети общински планове и програми, които отговарят на техните нужди.

През 2025 г. на сайта на Министерството на здравеопазването в раздел "Новини", подраздел "Информация за граждани", беше създадена нова рубрика "Наркотични вещества". Целта е насочване на вниманието върху т.нар. Превантивно-информационни центрове (ПИЦ) и тяхната дейност. Бе създадена дигитална карта с контакти на 28-те ПИЦ в страната.

Паралелно с това бяха изготвени и изпратени препоръки за създаване на страници в социалните мрежи, предложен бе варианта за обща онлайн визия и единен информационен подход.

На 25 юни бе разпространена информация по повод Международния ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотични вещества.

ХІІ. ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Изграждане на Национална многопрофилна болница за активно лечение на деца.

Характерно за 2025 г. е интензивната подготвителна, организационна и експертна дейност, насочена към създаване на всички необходими предпоставки за преминаване към инвестиционната фаза на проекта, за което са реализирани следните ключови дейности:

- Изготвени и финализирани са експертните доклади от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), свързани с функционалното планиране и оборудване на Националната детска болница;
- Към докладите на ЕИБ е разработена и бюджетна рамка на проекта, включително прогнозни стойности и структура на разходите;
- Подготвено, възложено и финализирано от „Здравна инвестиционна компания за детска болница“ ЕАД (ЗИКДБ) е Обемно-устройствено проучване, определящо параметрите на застрояване, функционалните зони и интеграцията на бъдещия обект в градската среда;
- ЗИКДБ ЕАД е финализирала и събирането, систематизирането и анализа на всички необходими изходни данни за проектиране – инженерни, устройствено-планови, технически и нормативни;
- ЗИДБ ЕАД е изготвила Задание за проектиране, съобразено с международните стандарти и специфичните изисквания за педиатрично лечебно заведение;
- Подготвено и сключено е тристранно споразумение между ЗИКДБ ЕАД, Столична община и Агенция „Пътна инфраструктура“, като е създадена и междуведомствена работна група за съвместна организация и координирано изграждане на необходимата инженерна и транспортна инфраструктура;
- Изготвени са възложените от ЗИКДБ ЕАД Транспортно проучване за натоварването на уличната мрежа и градската среда във връзка с изграждането на Националната детска болница (НДБ), както и на Инженерно-геоложко и хидрогеоложко проучване на поземлени имоти, предназначени за проектирането и изграждането на НДБ.
- ЗИКДБ ЕАД е провела работни срещи с лечебни заведения, с педиатрични структури с цел идентифициране и отразяване на медицинските и функционалните потребности в проекта;
- ЗИКДБ ЕАД е изготвила задание за финансов анализ на проекта – предстои избор на изпълнител.
- През 2025 г. са извършени промени в състава на Съвета на директорите на ЗИКДБ ЕАД.
- ЗИКДБ ЕАД е актуализирала и допълнила линейния график за изграждане на Национална детска болница, с цел отразяване на изпълнените етапи по проекта и актуализация на срокове и процедури, като промените целят оптимално планиране на дейностите и необходимото време за реализирането им.
- ЗИКДБ ЕАД продължава работата по документация за обществена поръчка с предмет „Проектиране и авторски надзор за изграждане на „Национална многопрофилна

болница за активно лечение на деца“ във връзка с осъществяване на задължителен предварителен контрол по Закона за обществените поръчки.

Изграждане на Национален център по лъчелечение с протонна терапия

- Стартираха подготвителните дейности по реализацията на още един ключов за здравеопазването и страната проект, а именно „Изграждане на Национален център по лъчелечение с протонна терапия, с фокус към лечението на деца“. Реализацията на този проект ще даде възможност за провеждане на високоефективно лъчелечение при деца и възрастни с онкологични заболявания не само от страната, но и от Балканския полуостров. По-високата степен на точност на облъчването позволява използването на по-ниски дози радиация, което от своя страна носи огромни ползи за педиатричните пациенти с онкологични заболявания.

- Съгласувано е мотивирано предложение за издаване на виза за проектиране;
- Издадена е виза за проектиране;
- Предоставени средства в размер на 900 000 лв. на УСБАЛО " Проф. Иван Черноземски" ЕАД, гр. София, с оглед подготовката на обществена поръчка за възлагане на изготвянето на инвестиционни проекти по смисъла на Закона за устройство на територията

Изпълнение на инвестиционната програма на Министерството на здравеопазването

- Осигурени целеви средства за капиталови разходи на държавните лечебни заведения за подобряване на материално-техническата база, закупуване на високотехнологична медицинска апаратура и закупуване на съвременно медицинско оборудване. Във връзка с приоритетите са финансирани 42 обекта на лечебни заведения на обща стойност 37 284 770 лв.

- Чрез реализирането на инвестиционните проекти на лечебните заведения, финансирани от МЗ ще се повиши качеството на медицинските услуги и съответно ще се повиши удовлетвореността на пациентите и персонала, както и ще се подобри диагностиката и лечението на населението в Република България.

- Изготвени документи за приемане на Постановления на Министерския съвет за одобряване на промени по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2025 г. във връзка с увеличаване на капитала на търговско дружество и на Решение на Министерския съвет за увеличаване на капитала на „Многопрофилна болница за активно лечение „Лозенец“ ЕАД, Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н. И. Пирогов“ ЕАД, “Университетска многопрофилна болница за активно

лечение „Царица Йоанна – ИСУЛ“ ЕАД и „Университетска специализирана болница по ортопедия „Проф. Бойчо Бойчев“ ЕАД. Паричните вноски са на обща стойност 7 407 567 лв. Те ще бъдат използвани за закупуване на медицинска апаратура и оборудване и основни ремонти на сградния фонд на болниците. Това ще осигури по-високо качество на здравните услуги, ще бъде защитено правото на пациента на обслужване в съответствие с нивото на науката и техниката към настоящия момент. Това е пряко свързано с постигане целите на националната здравна стратегия, както и стратегическите документи, касаещи здравната система в Република България.

- През 2025 г. отпуснатите средства за капиталовите разходи, свързани с административната дейност, по бюджета на Министерство на здравеопазването, за финансиране на инвестиционни намерения на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването са в размер на 9 541 621 лв., като са финансирани 39 бр. второстепенни разпоредители за 160 бр. обекти. Инвестициите са свързани с основен ремонт на сграден фонд, за подобряване на материално-техническата база и закупуване на апаратура и оборудване на извършване на изследвания и анализи.

- В рамките на горепосочените средства са и средствата в размер на 4 114 613 лв., предназначени за основен ремонт на сградата, в която ще се помещава новосъздадения с Постановление на Министерския съвет /ПМС/ № 269/31.07.2024 г. Районен център по трансфузионна хематология /РЦТХ/ – Бургас, както и закупуване на необходимата апаратура за стартиране на дейността му.

- С реализираните от второстепенните разпоредители с бюджет инвестиционни обекти, са подобрени условията в Държавните психиатрични болници, Центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични, осигурена необходимата апаратура за осъществяването от Регионалните здравни инспекции и Национален център по радиобиология радиационна защита дейности по здравен контрол и опазване на общественото здраве.

Изпълнение на дейности, във връзка с реализацията от лечебните заведения на инвестиционни проекти за модернизирани, развитие и разширение

- През 2025 г. Министерството на здравеопазването придоби 2 апартамента и 3 ателиета на територията на гр. Кюстендил, с цел подпомагане на МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД, гр. Кюстендил за привличане на лекари, които не са от областта на гр. Кюстендил. Към настоящия момент с Решение на Министерския съвет № 657/17.09.2025 г. посочените жилища са апортирани в капитала на лечебното заведение, с което са осигурени необходимите предпоставки за постигане на заложените цели от лечебното заведение.

- С Решение на Министерския съвет № 401/19.06.2025 г. е учредено възмездно безсрочно право на строеж в имот-публична държавна собственост в полза на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Св. Иван Рилски““ ЕАД, за изграждане на едноетажна сграда за център за лъчетерапия и радиохирургия към УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД.

Управление на публичните предприятия

- В изпълнение на приложимата нормативна уредба през 2025 г. са проведени конкурсни процедури за избор на управителни органи на публичните предприятия от системата на МЗ при дружествата с изтичащи мандати;

- Във връзка с изпълнение на ангажименти на Република България по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), българската държава е поела ангажимент за изпълнение на етапна цел (мярка) 237 от Реформа К10Р7: Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия, която предвижда „Потвърждаване на съответствието на съставите на управителните съвети на „големите“ публични предприятия с процедурите за подбор, определени в Закона за публичните предприятия (ЗПП) и свързаното с него вторично законодателство“. Същото е част от условията за извършване на третото плащане по НПВУ до края на финансовата година. При извършената проверка бе потвърдено, че членове на органите за управление на всички публични предприятия, категоризирани като „големи“ от системата на МЗ са приведени в съответствие с изискванията на ЗПП и утвърдените Вътрешни правила;

- В началото на 2025 г. изтече планирания период на одобрените бизнес програми на публичните предприятия от системата на МЗ. В тази връзка бяха разработени и приети нови тригодишни бизнес програми за периода 2025 г. – 2027 г.;

- Осъществяван е мониторинг на тримесечна и годишна база по ключови показатели за дейността и финансовото състояние на лечебните заведения за болнична помощ с преобладаващо държавно и общинско участие в капитала.

- В резултат на положените усилия през 2025г. е постигнато по-добро и ефективно управление на публичните предприятия от системата на Министерство на здравеопазването, осъществявано при спазване на приложимата нормативна уредба и стандартите за добро корпоративно управление на ОИСР.

ХІІІ. НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

През отчетния период продължиха активно действията във връзка с изпълнението на шестте реформи по Националния план за възстановяване и устойчивост. В изпълнение на оперативните договорености, свързани с „Националната стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве 2030 г.“, беше изготвена цялостната документация за внасянето на План за действие към стратегията за разглеждане от Министерския съвет.

В допълнение, следните стратегически документи са приети от Ръководството на Министерството на здравеопазването, като предстои да бъдат изготвени съпътстващите пакети от документи за внасянето им в Министерския съвет за разглеждане:

- „Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социално значимите заболявания 2027 г.“;
- „Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2021-2027 г. и план за действие за изпълнение на стратегията“.

В изпълнение на шестте инвестиции по НПВУ, изпълнявани от Министерството на здравеопазването, са извършени следните дейности:

- Инвестиция С12.ІІ “Модернизиране на лечебни заведения“.

По Компонент „Модернизиране на системата за диагностика и лечение на онкологични заболявания в страната“ е подготвена процедура за възлагане на обществена поръчка за доставка апаратура, като са сключени договори по всички обособени позиции.

По Компонент „Модернизиране на системата за педиатрични грижи в страната“ са проведени две процедури за възлагане на обществени поръчки:

„Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура по обособени позиции – ПЪРВА ЧАСТ“, включваща 19 обособени позиции. Сключени са 18 бр. договори, а една от обособените позиции е прекратена и предстои ново обявяване на обществена поръчка.

„Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура и оборудване по обособени позиции – ВТОРА ЧАСТ“, включваща 26 обособени позиции. Три от обособените позиции са прекратени, а за останалите има сключени договори с избраните изпълнители.

- Инвестиция С12.І2 „Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания“.

В периода е подготвена и обявена обществена поръчка за закупуване на медицинска апаратура, медицинско оборудване и специализиран диагностичен софтуер за създаване на центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение. След извършена оценка на постъпилите оферти, са избрани изпълнители и са сключени договори по 16 от 17-те обособени позиции. Една от обособените позиции се обявява за трети път, като срокът за подаване на оферти е 26.02.2026 г.

Обявена е и още една процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Закупуване на медицинска апаратура и оборудване за 17 лечебни заведения, част от инвестиция С12.12 „Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания“ по ПВУ“, като същата е на етап разглеждане на представените оферти.

Проведени са процедури за възлагане на обществени поръчки и са сключени договори с избраните изпълнители за извършване на необходимите СМР в 6-те лечебни заведения, на територията на които ще се обособят строук центрове.

- Инвестиция С12.13 „Модернизация на психиатричната помощ“.

През отчетния период е подготвена и обявена обществена поръчка за избор на изпълнители за извършване на строително-монтажни работи за нуждите на структурите от психиатричната помощ, със срок за подаване на оферти до 21 октомври 2024 г. След извършена оценка на постъпилите оферти, са избрани изпълнители и са сключени договори по всички 18 обособени позиции.

Стартирани са две процедура за възлагане на обществени поръчки: „Избор на изпълнител за доставка на медицинска апаратура и медицинско оборудване за нуждите на структурите от психиатричната помощ“, като е издадено решение за избор на изпълнители по съответните обособени позиции, за което тече срок за обжалване – 02.02.2026 г. и процедура с предмет: „Избор на изпълнител за доставка на мебели за нуждите на структурите от психиатричната помощ, в изпълнение на инвестиция С12.13: „Модернизация на психиатричната помощ“ – която е на етап разглеждане на представените от участниците оферти.

- Инвестиция С12.14 „Изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха“.

Изпълняват се 5 договора за проектиране, строителство и авторски надзор за изграждане на оперативни бази за Летище София, Летище, с. Буховци (област Търговище), Летище, гр. Долна Митрополия (ВВВУ „Георги Бенковски“), Летище, с. Габровница (гр. Монтана), Летище, гр. Сливен. В процес на разглеждане идейните проекти, предоставени от изпълнителите по договорите.

Предстои обявяване на нова процедура за възлагане на обществена поръчка за 6-тия обект (Пловдив), поради прекратена предходната такава.

- Инвестиция С12.15 „Национална цифрова платформа за медицинска диагностика“.

В отчетния период е преобявена обществена поръчка с предмет „Разработване и внедряване на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика и реализиране на хардуерната структура за работата на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика“. Сключен е договор с избрания изпълнител.

- Инвестиция С12.17 „Развитие на извънболничната помощ“.

В отчетния период са публикувани за обществено обсъждане насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на Компонент „Изграждане на съвременна материално-техническа база и осигуряване на медицинска апаратура и обзавеждане за амбулатории за извънболнична помощ и консултативни медико-социални звена“.

Проведена е процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Закупуване на медицинска апаратура и медицинско оборудване за амбулатории и консултативни медико-социални звена. Издадено е решение за определяне на изпълнители по съответните обособени позиции, като срокът за обжалване на същото е 02.02.2026 г.

Стартирана е процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Закупуване на оборудване и обзавеждане за нуждите на 100 амбулаторни звена, като срокът за подаване на оферти е до 09.02.2026 г. Проведена е процедура за възлагане на обществена поръчка и е сключен договор с избрания изпълнител за разработване на дигитална платформа за подпомагане на диагностиката и лечението на социално-значими заболявания и въвеждане на услуги за медицинска консултация от разстояние, в изпълнение на инвестиция С12 I7: „Развитие на амбулаторните грижи“.

XIV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

1. Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

През 2025 г. е продължило изпълнението на проектите, финансирани в рамките на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

- проект BG16RFOP0014001-0001 ”Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ”, удължен до 31.10.2026 г. През отчетния период продължава извършването на строително-ремонтни работи в обектите на спешна медицинска помощ (спешни отделения, ЦСМП и ФСМП). Въведени са в експлоатация 26 бр. обекти. Доставени са 13 бр. линейки, тип В, със задвижване 4x4, с необходимото оборудване. Провеждат се

процедури за възлагане на обществени поръчки за извършване на строително-монтажните работи в още 9 обекта.

- проект BG16RFOP001-9.001-0002 „Укрепване капацитета на болничната мрежа за реакция при кризи“, с краен срок за изпълнение до 31.07.2025 г. Проектът е изпълнен и отчетен успешно в срок и в пълен обем. С реализираните дейности по проекта са подкрепени 132 бр. лечебни заведения в системата на здравеопазването, от които в 62 лечебни заведения са извършени строително-монтажни работи, а за нуждите на МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" АД, гр. Велико Търново е доставен дизелов генератор. На база сключени договори за доставка на медицинска апаратура и оборудване са извършени доставки във всичките 132 бр. лечебни заведения за болнична помощ, с което е подобрен капацитетът на тези лечебни заведения за реакция при кризи или извънредни ситуации.

- проект BG16RFOP001-9.001-0001 „Подкрепа за структурите на извънболнична медицинска помощ и центровете за трансфузионна хематология за справяне с кризи“ с краен срок за изпълнение до 31.01.2025 г. През отчетния период са осигурени в пълен обем предвидените апаратура и оборудване и обхванатите в проекта 47 структури за извънболнична медицинска помощ и 5-те центъра за трансфузионна хематология в страната са обезпечени за работа при извънредни ситуации от здравен характер. Всички индикатори за резултат от проектните дейности са изпълнени или надвишени. Проектът е приключил успешно. Проект „Изграждане на инфраструктура за предоставяне на специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания“, е удължен до 31.10.2026 г.

Проект „Изграждане на инфраструктура за предоставяне на специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания-2” - изпълнен и приключен на 26.09.2025г.

За изграждане на останалите на центровете за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания, Министерство на здравеопазването обяви процедура за избор на изпълнител по реда на Закона за обществените поръчки за проектиране и авторски надзор на необходимата инфраструктура на общо 19 центъра за резидентни здравно-социални услуги за деца с увреждания: 14 Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, и 5 Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение. Дейността е възложена в изпълнение на Актуализирания план за действие на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“.

2. Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027

Продължава изпълнението на два проекта по Програма „Развитие на човешките ресурси” 2021-2027 г.:

- проект BG05SFPR002-1.007-0001 „Специализация в здравеопазването +”, със срок за изпълнение до 01.03.2028 г. и с бюджет 3,1 млн. лева. През отчетния период са изплащани такси за теоретично и практическо обучение за оставащото време от специализацията според индивидуалния учебен план на всеки специализант, съгласно сключените договори, и е изплащана ежемесечна стипендия в размер на две минимални работни заплати на специализанти без доходи.

- проект BG05SFPR002-1.014-0001 „Насърчаване на специализацията по специалности и в области с недостиг на специалисти“, със срок за изпълнение до месец декември 2029 г. с бюджет 41 433 600 лева. В отчетния период е приключила четвърта процедура за кандидатстване на специализанти, сключени са повече от 300 договора за предоставяне на финансов стимул по проекта, извършени са плащания по сключените договори. През отчетния период по Швейцарско-българската програма за сътрудничество е одобрено предложението на МЗ за Мярка за подкрепа „Профилактика и укрепване на здравето“ и на 23.04.2025 г. е подписано споразумение за изпълнение на Мярката. Бюджетът е в размер на 8 235 294,12 лв. за периода 23.04.2025 г. - 31.03.2029 г. Мярката ще се изпълнява в партньорство с НЦОЗА, УНИЦЕФ България и Швейцарски партньор - Швейцарско училище по обществено здраве (SSPH+). Основната цел на Мярката за подкрепа е да изгради и пилотира модел за повишаване на здравната грамотност и по този начин да създаде условия за насърчаване на здравето и благосъстоянието на българските деца и юноши. Проведено е първото заседание на Направляващия комитет по Мярката за подкрепа и е актуализиран съставът на Консултативния съвет към министъра на здравеопазването. Проведена е процедура по избор на три пилотни общини (голяма, средно голяма и малка) в съответствие с приетите от Направляващия комитет критерии.

- Успешно бяха защитени дейностите за откриване на три нови операции за финансиране на три нови проекта и изпращане на покани по тях към Министерство на здравеопазването за кандидатстване:

На 03.10.2025 г. се сключи договор за изпълнение на проект „Модернизиране на системата за контрол на качеството на питейните води“, с бюджет 12 408 505 лв. по който предварително МЗ обяви обществените поръчки, по които са в процес на оценка постъпилите оферти за закупуване: на лабораторна апаратура, оборудвани транспортни средства за превоз и съхранение на проби и за разработване на специализиран лабораторен софтуер за нуждите на системата на Държавния здравен контрол.

Подадено е проектно предложение „Повишаване на уменията за лечение на спешни състояния“, с бюджет 14 млн. лв. за финансиране по Програма „Развитие на човешките ресурси” 2021-2027 г. С проекта ще се надградят реализираните встъпителни обучения на

служители от системата на спешната медицинска помощ в страната, изпълнени чрез проект „ПУЛСС“ през предходния програмен период. С Решение № РД-21-283/23.12.2025 г. на ръководителя на Управляващия орган на Програма „Развитие на човешките“ 2021-2027 (УО на ПРЧР) проектното предложение е одобрено за финансиране.

Подадено е проектно предложение „Повишаване ефективността на държавния здравен контрол чрез провеждане на обучения на служители от регионалните здравни инспекции“, с бюджет 4 млн. лв. Проектът ще се фокусира върху повишаване ефективността на провеждания държавен здравен контрол и експертиза в системата на общественото здраве чрез изграждане на капацитет за провеждане на специализирани обучения за подобряване на знанията и умения на служителите от регионалните здравни инспекции при осъществяване на контролната им дейност и при изпълнение на дейности по промоция и профилактика на болестите. В изпълнение на проекта е планирано разработване на програми за първоначални и периодични (специфични, тематични) обучения и квалификация на служителите, работещи в РЗИ; разработване на учебителни и методически материали, тестове и др. за мониторинг на постигнатите знания от служители на РЗИ; Обособяване на три учебни отдела към съществуващите учебни центрове-структури (НЦОЗА, НЦЗПБ, НЦРРЗ) за провеждане на присъствени и онлайн обучения; модернизиране на зали и лаборатории за провеждане на присъствени и онлайн обучения в националните центрове по проблемите на общественото здраве; разработване и поддържане на онлайн платформа за организиране и провеждане на онлайн обучения, споделяне на учебни материали и документи и провеждане на онлайн и присъствени обучения по предварително разработените програми, вкл. оказване на методическа помощ на РЗИ във връзка с провеждането на непрекъснато обучение на работното място.

XV. ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

През 2025 г. Министерството на здравеопазването продължава активната си дейност в посока развитие на политиките в сферата на електронното здравеопазване, както следва:

1. Надградено е мобилното приложение eRX с възможност за облачни шаблони, които значително улесняват работата на медицинските специалисти. Лекарите вече имат възможност да създават шаблони в мобилното приложение eRx на най-често издаваните от тях рецепти.

2. Въведен е контрол в реално време по предписване и отпускане на рецепти. Новият процес подпомага значително лекарите при изписване на лекарства, които в реално време получават потвърждение, че рецептата е правилно издадена или списък с грешките, които

да бъдат отстранени. Така се намалява административната тежест върху лекарите и фармацевтите.

3. Изграден е регистър на заразните заболявания. Този модул включва пълна електронизация на процесите по регистрация, съобщаване и отчитане на заразните болести, които подлежат на задължителна регистрация съгласно Наредба № 21. Регистърът позволява дигитализиране на процеса по съобщаване на новооткрит случай на заразноболен чрез Бързо известие, съобщаване на хоспитализирани заразноболни в лечебни заведения, извършване на основни аналитични дейности въз основа на проведени епидемиологични проучвания и въведени в регистъра данни от тях.

4. Създаден е модул за редки заболявания съгласно международна класификация "Orphanet". Този модул има за цел да осигури централизирано управление на информацията, свързана с редките заболявания в Република България, съгласно Наредба № 16 от 30 юли 2014 г. за редките болести (Наредба № 16). Модулът позволява пълна електронизация на процесите по регистрация, диагностика, отчет и проследяване на лица с редки заболявания, които подлежат на задължителна регистрация съгласно Наредба № 16 от 30 юли 2014 г. за редките болести и създаване на нова номенклатура на редките заболявания, базирана на международната класификация Orphanet (OrphaCodes) и тяхната връзка с МКБ-10, която ще се поддържа централизирано в рамките на НЗИС.

5. Реализирани са регистри на дрогерии, търговци на едро с лекарствени продукти, регистър на аптеките.

6. Надградени са основни модули на НЗИС в частта Електронно медицинско досие (ЕМД)/Електронен здравен запис (ЕЗЗ), номенклатури, класификации и здравно информационен портал, модулите: е-Рецепта, е-Преглед, е-Направление, е-Хоспитализация, е-Дентално лечение и др. Добавени са исторически данни (ваксини) от НЗОК към електронното здравно досие в НЗИС. Историческите данни за извършените имунизации на българските граждани са интегрирани в електронните здравни досиета. Благодарение на това електронните здравни досиета на над 4 милиона граждани са обогатени и с имунизационна история. Надграждана е системата за разпределяне на биопродукти в страната. Централизираната система проследява всяка една ваксина с данни по конкретен договор и доставчик, с ясно дефинирани количества, партии и цени. Това позволява пълен контрол и детайлно проследяване, както и възможност за извършване на всички необходими справки. Новата платформа включва в себе си модули за цялостно проследяване на движението на ваксини и спринцовки - от сключването на договорите между Министерство на здравеопазването (МЗ) и доставчиците, през график за планови доставки, заприходяване в централен склад на МЗ, изписване към всяка една РЗИ в

страната, до управление на електронни заявки и планово изписване на количества към общопрактикуващите лекари и лечебните заведения, в които се извършват имунизации. Системата намалява значително допусканите грешки при ръчно изписване на видовете ваксини и най-вече техните партиди. Въведени са правила за електронно заявяване и планово раздаване на количества, което слага край на чакането от страна на лекарите пред здравните инспекции.

7. Добавени са нови раздели „Психично здраве“, „Вреди от тютюнопушенето“, „Вреди от алкохола“ в Здравна библиотека, част от електронното здравно досие в НЗИС. В него по достъпен и разбираем начин е представена информация за най-честите психични разстройства, тревожността и депресията, техните симптоми възможностите за подкрепа и значението на ранната диагноза и лечение. Целта е да се повиши информираността на гражданите и да се насърчи грижата за психичното благополучие като неразделна част от цялостното здраве.

8. Електронизирани са здравно-профилактичните карти за училища и детски градини и е осигурен достъп на медицинските лица до данните, чрез изградена електронна система. Системата осигурява достъп до данните за ръст, тегло, индекс на телесна маса, обиколка на гръден кош, алергии, проведени имунизации, както и контакти на личния лекар и настойник на детето. Учителите нямат достъп до тези данни, а родителите могат да ги виждат чрез мобилното приложение „eЗдраве“. Така се премахва нуждата родителите да предоставят на хартия личната здравно-профилактична карта при започване на учебната година. Отпада и изискването за носене на т.нар. контактни бележки. Данните от тях са налични в системата, а достъп до нея имат единствено медицинските специалисти в учебните заведения чрез квалифициран електронен подпис.

9. Надградени са нотификации в приложението eЗдраве в модул „Известия“ по отношение на предстоящи профилактични прегледи, имунизации, ТЕЛК решения. Приложението ще напомня на гражданите за профилактичните прегледи и изследвания, на които имат право, според пола и възрастта си. Освен за прегледите, които трябва да бъдат извършени, ще получават известия и за предстоящи имунизации, активни направления, неизпълнени рецепти, ТЕЛК решения.

10. Създаден е раздел "Статистически данни" на портала на Националната здравноинформационна система. В него динамично се представят актуализирани статистически данни, въведени в Националната здравноинформационна система. Информацията е представена в графичен формат и е разделена в тематични справки в отделни категории.

11. Всички медицински специалисти от териториалните експертни лекарските комисии (ТЕЛК) имат пълен достъп до здравните досиета на пациентите с трайно намалена работоспособност и до цялата медицинска информация, вписана в Националната здравноинформационна система (НЗИС). Модул „Медицинска експертиза“ съдържа всички електронни документи в Националната здравноинформационна система от 2020 г. насам, свързана с освидетелстването/ преосвидетелстването на лицата. Това намалява многократно времето за разглеждане на документите за нетрудоспособност, ще улесни работата на комисиите и ще позволи на над 1 800 лекари от медицинската експертиза да вземат, бързи, навременни и информирани решения за здравното състояние на пациентите при разглеждане на документацията. До момента, за издаването на ТЕЛК решение, гражданите чакаха по няколко месеца.

12. Предоставена е видимост на медицинската експертиза в eЗдраве и his.bg. Гражданите имат възможност сами да наблюдават и контролират целия процес по издаването на медицински експертиза. През мобилното приложение eЗдраве и през сайта my.his.bg пациентите имат достъп до цялата налична документация, свързана с освидетелстването – направления от общопрактикуващ лекар, заявления, решения на ТЕЛК комисиите и др.

13. Реализиран е модул за управление на контролната дейност в ИАМН. Изградена е нова система DRUMS за целите на Изпълнителната агенция по лекарствата, с цел издаване на разрешения за употреба на лекарствени продукти и управление на целия жизнен цикъл на лекарствата в страната, като тази система ще се интегрира с Националната здравноинформационна система (НЗИС), което ще осигури съвместимост и обмен на данни с останалите електронни услуги в здравеопазването, част от Фаза 4 на НЗИС.

14. Надградена е инфраструктурата на Министерство на здравеопазване, ИАЛ/НЕЛК/ИАМН и ВРБ. С приетото инфраструктурно оборудване се модернизират ИТ процесите, като се привеждат в съответствие с нормативната уредба. Изграден е и частен облак за нуждата на МЗ и РЗИ, като се имплементира обща активна директория и споделени ресурси.

15. Надградено е оборудването и сигурната мрежа между ЛЗБП, за нуждите на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика, като се предоставя сигурен и с достатъчен капацитет канал за комуникация и изпращане на данни.

16. Добавен е модул медицинска експертиза в eЗдраве. Предоставена е възможност гражданите сами да наблюдават и контролират целия процес по издаването на медицински експертиза. През мобилното приложение eЗдраве и през сайта my.his.bg пациентите имат

достъп до цялата налична документация, свързана с освидетелстването – направления от общопрактикуващ лекар, заявления, решения на ТЕЛК комисиите и др.

17. Добавен е модул е–Протоколи в еЗдраве. Модулът „Протоколи“ в приложението „еЗдраве“ позволява на потребителите лесно да преглеждат издадените им протоколи за скъпоструващи лекарства, реимбурсирани от НЗОК. Чрез него се следи статусът и валидността на документите в реално време, елиминирайки нуждата от хартиени копия и улеснявайки достъпа до лечение.

18. Надградена е сигурността и криптирането на данните в НЗИС, чрез осигуряване на специални решения за криптиране на чувствителни данни и осигуряване на пълни одитни данни за действията в системата.

През 2025 г. бе продължена кампанията „С един клик – ти контролираш системата“, която цели популяризиране на приложението еЗдраве сред обществото. През м. юни бе обявена лятната национална кампания за вдвояване. През цялото лято екипите на РЗИ организираха изнесени пунктове в различни населени места в цялата страна. Информацията се събираше на седмична база и се актуализираше в интерактивна карта по области, като се обобщаваха данните и се изготвяха прессъобщения за медиите и публикации със снимки за социалните мрежи.

Освен дейностите по кампанията, бе стартиран процесът по създаването на т.нар. „Здравна библиотека“ в приложението еЗдраве. За целта се изготвиха текстове по отделните категории, като работата по надграждане на съдържанието ще продължи и през 2026 г.

Представители на Министерството на здравеопазването взеха участие в междуведомствена група относно Закон за изменение и допълнение на Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 и изготвяне на Техническа спецификация за нейното надграждане и при подготовката на Стратегия за цифрова трансформация на Република България за периода 2026-2030, съвместно с Министерство на електронното управление.

XVI. ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ НА СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

През 2025 г. се извършваше адекватно финансиране на системата на здравеопазването за изпълнение на държавната политика за защита и опазване живота и здравето на гражданите, както следва:

1. Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., приет през месец март 2025 г. по бюджета на Министерството на здравеопазването са осигурени

допълнителни средства спрямо 2024 г. в размер на 145 104,9 хил. лв. или ръст с 13,71%, в т.ч. за увеличение на разходите за персонал в съответствие с възприетата политика по доходите и за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации; за дейността на новосъздадения Районен център по трансфузионна хематология – Бургас; увеличени са разходите за придобиване на специалност в системата на здравеопазването с ефекта от промяната на МРЗ; за финансиране на превенцията, лечението и терапията на хазартна зависимост на лица по чл. 10а, ал. 5 от Закона за хазарта; за поддръжка на информационната система за регистриране и проследяване на спешни състояния; за субсидии за лечебни заведения за дейности по медицинска експертиза, във връзка с промяна в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи; дейности по чл. 106 б, ал. 1 от Закона за лечебните заведения; за увеличаване на субсидиите за дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве; за капиталови разходи.

2. В областта на опазване на общественото здраве са осигурени средства за закупуване на ваксини за задължителни имунизации и реимунизации по Имунизационния календар на Република България за 2025 г., за навременно организиране на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации, за изпълнение на национални програми в тази област.

3. С Постановление на Министерския съвет № 323/16.12.2025 г. са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2025 г. в размер на 7 800 000 лв. за закупуване на комплекти за пробовземане и извършване на тестове за скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката и за скрининг на злокачествени новообразувания на дебелото черво. Инвестирането в скрининг за рак може да спомогне за облекчаване на тежестта върху здравните системи - чрез по-ранно откриване, което осигурява по-голяма продължителност на живота в по-добро здраве, и най-вече чрез спасяване на човешки живот.

4. В областта на лечебните дейности е осигурено финансирането на дейности по асистирана репродукция при лица с безплодие, субсидии за лечебни заведения за болнична помощ за дейностите извън обхвата на задължителното здравно осигуряване и извършване на трансплантации, лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от Закона за здравето.

5. С Постановление на Министерския съвет № 45/02.05.2025 г. са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2025 г. в общ размер на 39 500 000 лв. са осигурени допълнителни средства за:

- увеличение на възнагражденията на персонала в държавните психиатрични болници, считано от 1 май 2025 г. - 12 500 000 лв., с което средната основна работна заплата в държавните психиатрични болници е достигнала до 2 321 лв., а средната брутна работна заплата до 2 953 лв. (1 976 лв. за 2024 г.) или увеличение 49% спрямо 2024 г.

- увеличение на издръжката в държавните психиатрични болници, считано от 1 януари 2025 г. - 3 200 000 лв., което е 28,64 на сто повече спрямо разчетените средства в бюджета за 2024 г. Допълнителните средства са спомогнали за подобряване материалната база и условията за лечение на лицата настанени в държавните психиатрични болници.

- субсидиране на дейностите по стационарно лечение на пациенти с психични заболявания в размер на 23 800 000 лв. за увеличение на стойностите за диагностика и стационарно лечение на пациенти с психични заболявания по реда на Наредба № 3 от 2019 г. В тази връзка е приета Наредба за изменение на Наредба № 3 от 2019 г. С изменението са увеличени стойностите, които Министерство на здравеопазването заплаща за осигуряване на стационарно лечение на пациенти с психични заболявания за проведен леглоден с 40 %, както следва: в психиатричните структури от III ниво на компетентност - 92 лв., за II ниво на компетентност - 82 лв., I ниво на компетентност - 62 лв. Изменението влиза в сила със задна дата, считано от 01.01.2025 г. Сключени са допълнителни споразумения към договорите за субсидиране с ЦПЗ и МБАЛ/УМБАЛ с психиатрични клиники и отделения, които определят, че лечебните заведения се задължават да разходват сумите, с които са увеличени плащанията за извършени от 1 януари 2025 г. за медицински дейности по лечение на пациенти с психични заболявания, за трудово възнаграждение (при сключен трудов договор) и възнаграждение (при сключен граждански договор) на служителите, участващи в тези дейности, както и се възлага съответна отчетност.

6. Във връзка с проведената спасителната мисия за оказване на медицинска евакуация на пострадалите при трагичния инцидент в гр. Кочани, Република Северна Македония, в нощта на 15 срещу 16 март 2025 г., с Постановление на Министерския съвет № 196/25.09.2025 г. са осигурени средства за транспортиране и лечение на пациентите в лечебните заведения в Република България в общ размер 1 351 910,83 лева. Сключени са договори с лечебните заведения, извършили лечението (УМБАЛСМ Н.И. Пирогов ЕАД, УМБАЛ Св. Георги ЕАД гр. Пловдив и МБАЛ Варна към ВМА) и средствата са преведени на болниците.

7. С Постановление на Министерския съвет № 302/15.12.2025 г. са одобрени допълнителни средства по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2025 г. в размер на 30 000 000 лв. за предоставяне на допълнителен трансфер по бюджета на Националната здравноосигурителна каса за дейности извън обхвата на задължителното

здравно осигуряване, във връзка с лечението на лица до и над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от Закона за здравето.

8. В областта на лекарствените продукти и медицинските изделия е осигурено финансиране за осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия по реда на Наредба № 34/2005 г. във връзка с ежегодното увеличаване на броя регистрирани пациенти с ХИВ, включването на терапия с еднотаблетен режим и актуализирана договорена цена на лекарствените продукти, както и за помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

9. Извърши се и компенсиране на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в държавни и общински детски градини.

XVII. МЕЖДУНАРОДНО ЗДРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

През 2025 г. Министерството на здравеопазването продължава активната си дейност по развиване на политиките си в рамките на международното здравно сътрудничество, както следва:

- Взето участие в преговорите по проекти на законодателни и незаконодателни актове на ЕС в сектора на здравеопазването, с цел осигуряване на защита на националните интереси, съобразно компетенциите на ЕС и отделните държави членки в областта на здравеопазването.

- Министър доц. д-р Силви Кирилов взе участие в двете редовни заседания на Съвета на Европейския съюз по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (част „Здравеопазване“) и в едно Неформално заседание на същия съвет. По време на заседанията бяха проведени допълнителни двустранни разговори по теми от взаимен интерес с държави като Германия, Белгия, Португалия и др.

- Взети участия на политическо и експертно ниво бяха осигурени във всички значими формати и в събития, организирани от ротационните председателства на Съвета на ЕС.

- Активно участие бе осигурено в Комитета по здравеопазване на ОИСР и дейността на работните органи към Комитета. Като част от присъединителния процес през 2025 г., страната ни участва във всички заседания и събития към работните органи през годината (общо 10), включително в двете редовни заседания на Комитета по здравеопазване. Успешно бяха подготвени и изпълнени дейностите по преминаване на процеса на

технически преглед на здравната система на България, който бе проведен на няколко етапа: провеждане на техническа мисия на Здравния отдел в България през м. март и същински технически преглед/изслушване пред Комитета по здравеопазване на ОИСР в гр. Париж, Френска република, който се състоя по време на 37-та редовна сесия на Комитета през м. юни 2025 г. и приключи успешно за България.

- В допълнение, през м. юни 2025 г. МЗ бе домакин на кръгла маса за диалог по политики на тема „Стратегии за повишаване на здравната грамотност на населението в контекста на предоставянето на първични здравни грижи в България“, която се проведе с участието и съдействието на ОИСР, ЕК и Европейската обсерватория по здравни системи и политики и експерти от други държави членки на ЕС и ОИСР.

- България се представи успешно в 156-тата сесия на Изпълнителния съвет (ИС) на Световна здравна организация (3-11 февруари), 78-та сесия на Световна здравна асамблея (19-27 май) и 157-то заседание на Изпълнителния съвет на СЗО (28-29 май), Женева, Швейцария. В качеството си на член на ИС на СЗО, България участва и в сесиите Постоянния комитет по превенция, подготовка и реакция при извънредни здравни ситуации (SCHEPPR), проведени през м. април и м. септември т.г. Участието ни в тези форуми затвърди репутацията на страната ни като конструктивен и надежден партньор на СЗО, работещ за повишаване на ефективността на организацията в условия на ресурсни ограничения. Ключов момент от участието на България в 78-та Световна здравна асамблея беше защитата на националния интерес чрез гласуване „Въздържал се“ по Конвенция, споразумение или друг международен инструмент на СЗО за предотвратяване, готовност и реагиране при пандемия. Въпреки конструктивното участие в XIII и XIV възобновена сесии на Междуправителствения орган по преговорите за разработване на Конвенция, споразумение или друг международен инструмент на СЗО за предотвратяване, готовност и реагиране при пандемия не беше постигнат консенсус по текста, което резултира във въздържане от страна не само на България, но и на още четири държави членки на Европейския съюз.

- Съвместно с офиса на СЗО в страната се изпълниха дейности в рамките на Двугодишното споразумение за сътрудничество между Министерството на здравеопазването на Република България и Регионалния офис на СЗО за Европа 2024-2025 г. относно: универсалното здравно покритие; трансформация на услугите за психично здраве; оптимизиране на финансирането на здравеопазването; медицински специалисти в здравеопазването; готовност за извънредни здравни ситуации и пандемии и др. С подкрепата на СЗО, която мобилизира допълнителни финансови средства са оборудвани PCR-лаборатории в регионалните здравни инспекции в гр. Варна и гр. Пловдив.

- Успешно се проведе Българското председателство на Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа (ЗМЮИЕ). През 2025 г. се проведоха: среща по цифрово здравеопазване на тема „е-Здраве“, под наслов „Към универсално здравно покритие – да дадем на здравеопазването е-Шанс“ (10 април 2025 г., гр. София) и Пленарна среща на държавите-членки (17-18 юни 2025 г., гр. София) на тема „Промоция на здравето и превенция на заболяванията — работим заедно за по-добро здраве за всички“. Българското председателство на ЗМЮИЕ беше високо оценено от останалите държави членки, като следващото ротационно председателство – Израел, взе решение за продължаване на темата по е-Здраве, като предложи последващи действия в контекста на приоритета на Българското председателство на ЗМЮИЕ.

- Взето участие в Балкански здравен бизнес форум (26 - 27 април 2025 г., гр. Одрин, Република Турция), организиран от Министерството на здравеопазването на Република Турция.

- Успешно беше и участието в Четвъртата среща на високо равнище по хронични незаразни болести (25 септември 2025 г., Ню Йорк, САЩ). Държавни и правителствени ръководители се срещнаха в рамките на Общото събрание на ООН, за да се обединят около нова визия за превенция и контрол на незаразните болести (НЗБ) и за насърчаване на психичното здраве и благосъстояние до 2030 г.

- България участва и в 75^{-та} сесия на Регионалния комитет на СЗО за Европа в периода 28-30 октомври 2025 г. в Копенхаген, Дания. Участието в този комитет даде възможност за повишаване на видимостта на постиженията в здравния сектор на страната ни на регионално ниво.

- България участва и в 11^{-та} сесия на Конференцията на страните към Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна (МЗ, МЗХ, МИИ и МВР), проведена в периода 17-22 ноември 2025 г., Женева, Швейцария.

- Успешно са проведени дейности за засилване на двустранното сътрудничество в различни области от взаимен интерес в здравната сфера с Обединеното кралство, Република Куба, Китайската народна република, Италианската република, Държавата Израел, Испания, Черна гора, Република Турция, Федерална република Германия, Република Сърбия, Португалия, Социалистическа република Виетнам, Република Северна Македония, Съединените американски щати и др.

- Взето участие в официално посещение на българската правителствена делегация, проведено в периода 8-9 септември 2025 г. в гр. Подгорица, Черна гора, с цел задълбочаване на двустранното сътрудничество, включително в областта на здравеопазването.

- Проведени са преговори по проект на План за изпълнение за сътрудничество в областта на здравеопазването и медицинската наука между Министерството на здравеопазването на Република България и Националната здравна комисия на Китайската народна република (2025-2027 г.).

XVIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Здравеопазването е цялостна система от мерки и дейности, която е част от държавната политика. Ролята на държавата е да създава регулация и правна среда за развиване на медицинска дейност, на висококачествена образователна система за медицински кадри, да гарантира правата на всички участници в здравния процес и да подпомага изграждането на адекватни условия за работа и прилагане на медицинската практика, като същевременно провежда мониторинг и контрол на извършваните дейности.